

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Hospodaření s komunálními odpady z pohledu obcí
Mikroregionu Podchlumí**

Bc. Petra Barešová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petra Barešová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Jičín

Název práce

Hospodaření s komunálními odpady z pohledu obcí Mikroregionu Podchlumí

Název anglicky

Municipal Waste Management from the Perspective of the Municipalities of the Microregion Podchlumí

Cíle práce

Cílem práce je na základě analýzy vyhodnotit náklady na odpadové hospodářství a nastavení místních poplatků za komunální odpad ve vybraných obcích Mikroregionu Podchlumí a navrhnout možná opatření související s danou problematikou.

Metodika

Teoretická východiska diplomové práce budou vytvořena na základě kompilace poznatků z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblasti nákladů na odpadové hospodářství obcí a příjmů z místních poplatků za komunální odpad.

Na základě analýzy zjištěných dat bude provedeno vyhodnocení a porovnání nákladů na odpadové hospodářství a nastavení místních poplatků za komunální odpad ve vybraných obcích Mikroregionu Podchlumí a následně budou vytvořena možná doporučení související s danou problematikou.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

odpady, komunální odpad, Mikroregion Podchlumí, místní poplatek, obec, rozpočet

---

Doporučené zdroje informací

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech. In: Sběrka zákonů. ISSN 1211-1244.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: Sběrka zákonů. ISSN 1211-1244.

ČMEJREK, Jaroslav a Jan ČOPÍK. 1. vydání, 2016. Veřejná správa. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. ISBN 978-80-7394-578-7.

EUROSTAT. Eurostat – Data Browser [online]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasgen/default/table?lang=en

JOUHARA, H. et al. Municipal waste management systems for domestic use. Energy, vol. 139, 2017. pp. 485-506. DOI: 10.1016/j.energy.2017.07.162.

KUBÁTOVÁ, Květa. 2015. Daňová teorie a politika. 7., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-165-3.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. Plán odpadového hospodářství České republiky pro období pro období 2015 – 2024. Praha, listopad 2014.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukulová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Hospodaření s komunálními odpady z pohledu obcí Mikroregionu Podchlumí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukalové, Ph.D., MBA za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala rodině a nejbližším za důležitou podporu během celého studia.

Hospodaření s komunálními odpady z pohledu obcí Mikroregionu Podchlumí

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou hospodaření s komunálními odpady z pohledu čtyř obcí – Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady náležejících do Mikroregionu Podchlumí.

Práce se dělí na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá představením historie odpadového hospodářství, státní politikou životního prostředí a odpadového hospodářství, koncepcí cirkulární ekonomiky a na to plynule navazuje legislativní rámec daného tématu.

V praktické části je rozebráno hospodaření s odpady ve vybraných obcích a nastavení místních poplatků za směsný komunální odpad, na které navazují návrhy na možné zlepšení v této oblasti.

Klíčová slova: odpady, směsný komunální odpad, Mikroregion Podchlumí, místní poplatek, obec, rozpočet, zákon.

Municipal Waste Management from the Perspective of the Municipalities of the Microregion Podchlumí

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of municipal waste management from the point of view of four municipalities – Ostroměř, Podhorní Újezd and Vojice, Sobčice and Sukorady belonging to the Podchlumí Microregion.

The work is divided into two main parts – theoretical and practical. The theoretical part deals with the presentation of the history of waste management, the state policy of the environment and waste management, the concept of the circular economy and this is followed by the legislative framework of the topic.

The practical part discusses waste management in selected municipalities and the setting of local fees for mixed municipal waste, followed by suggestions for possible improvements in this area.

Keywords: waste, mixed municipal waste, Microregion Podchlumí, local fee, municipality, budget, law.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Odpadové hospodářství.....	15
3.1.1 Životní prostředí	17
3.1.2 Historie odpadového hospodářství.....	18
3.2 Státní politika životního prostředí a odpadového hospodářství	20
3.2.1 Období 1995–2004	20
3.2.2 Období 2015–2024	22
3.3 Koncept cirkulární ekonomiky.....	24
3.4 Zero waste	26
3.5 Právní předpisy ČR	26
3.5.1 Plán odpadového hospodářství	28
3.6 Veřejná správa.....	29
3.6.1 Územní samospráva.....	30
3.6.2 Rozpočty územní samosprávy	32
4 Analytická část	34
4.1 Mikroregion Podchlumí	34
4.1.1 Charakteristika obce – Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady.....	34
4.2 Příjmy ze systému odpadového hospodářství	38
4.3 Výdaje ze systému odpadového hospodářství.....	40
4.3.1 Plánované výdaje obcí za OH.....	41
4.3.2 Skutečné výdaje obcí za OH.....	42
4.3.3 Náklady za směsný komunální odpad	42
4.3.4 Náklady za tříděný odpad	44
4.3.5 Náklady za bioodpad	48
4.3.6 Náklady za sběr olejů z domácností	50
4.3.7 Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů.....	51
4.3.8 Náklady za littering.....	53
5 Výsledky a diskuse	54
5.1 Analýza příjmů a nákladů za OH	54
5.2 Analýza příjmů za odpadové hospodářství	54
5.2.1 Odměny od EKO-KOMU v Kč na 1 obyvatele.....	55

5.3	Analýza nákladů za odpadové hospodářství	57
5.3.1	Směsný komunální odpad v Kč/1 obyv.	57
5.3.2	Produkce odpadů v kg/1 obyv.....	60
5.3.3	Tříděný odpad	64
5.3.4	Biologicky rozložitelný komunální odpad.....	70
5.3.5	Oleje z domácností.....	71
5.4	Vyhodnocení systému OH a výběru poplatků za SKO včetně návrhu změn v těchto oblastech	72
5.4.1	Vyhodnocení obce Ostroměř	72
5.4.2	Vyhodnocení obce Podhorní Újezd a Vojice	73
5.4.3	Vyhodnocení obce Sobčice	75
5.4.4	Vyhodnocení obce Sukorady	76
6	Závěr.....	78
7	Seznam použitých zdrojů.....	80
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	84
8.1	Seznam obrázků	84
8.2	Seznam tabulek.....	85
8.3	Seznam grafů.....	86
8.4	Seznam použitých zkratk.....	87

1 Úvod

Veškerá výrobní i nevýrobní činnost společnosti je doprovázena vznikem odpadů. Otázka jejich využívání, nakládání nebo odstraňování je prvořadý úkol „nás všech“, jak z hlediska ochrany životního prostředí, tak i hlediska ekonomického. Ročně na Zemi vznikají miliony tun odpadů, se kterými je nutné vhodným způsobem naložit. Optimálním řešením by samozřejmě bylo, kdyby se odpad vůbec nevytvářel. Pokud už však tato situace nastane, měl by být odpad co nejefektivněji využit. Každý člověk by si měl proto uvědomit, že právě on sám může svým chováním a činy ovlivnit odpadové hospodářství v celosvětovém měřítku. Je proto velmi potřebné se nenásilnou formou dozvědět o odpadu co nejvíce informací, a to především jak s ním zacházet, kam odpad vyhodit, jak jej správně třídít, popřípadě i jak ho využívat.

Obec, jakožto základní územní samosprávný společenství občanů, tvořící územní celek, hraje naprosto klíčovou roli v tom, jaké environmentální prostředí na jejím katastrálním území panuje či bude panovat, a jaké principy a zásady třídění komunálního odpadu jsou zde nastaveny, aby byly co nejefektivnější. Obec se totiž stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odloží odpady na místě k tomu určeném. Zároveň se stává i vlastníkem těchto odpadů. A právě v tomto okamžiku obec musí konat, neboť náklady na odpadové hospodářství tvoří nemalou část jejich rozpočtů.

Existuje zde celá řada faktorů, které ovlivňují výši výdajů za nakládání s odpady. Mezi hlavní faktory patří například velikost obce (počet obyvatel obce), počet sběrných hnízd v obci, četnost svozu, velikost sběrných nádob, konkurenční prostředí v případě poskytovatelů zajišťující svoz odpadu a jeho následný odvoz či členství ve svazku obcí (mikroregionu).

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy vyhodnotit náklady na odpadové hospodářství a nastavení místních poplatků za směsný komunální odpad ve vybraných obcích Mikroregionu Podchlumí – konkrétně v obci Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady, a navrhnout možná opatření související s danou problematikou.

2.2 Metodika

Práce je rozdělena do dvou základních částí, teoretická a praktická. Na základě prostudované odborné literatury, aktuálních právních předpisů, konzultací s pověřenými pracovníky obcí (pozn. starosty) a dalších relevantních zdrojů bude sestavena literární rešerše, která poskytne teoretická východiska z oblasti odpadového hospodářství – jejich nákladů a příjmů z místních poplatků za komunální odpad, dále životního prostředí, právních předpisů České republiky, územní samosprávy a rozpočtu obcí Mikroregionu Podchlumí. Díky osobní angažovanosti – jako neuvolněná starostka obce Sobčice v letech 2019-2022 a zároveň zaměstnanec Mikroregionu Podchlumí, budou získané zkušenosti a znalosti promítnuty do této diplomové práce. Teoretická část bude dále zaměřena na vysvětlení základních strategických formulací cílů pro odpadové hospodářství, které jsou nezbytné pro pochopení problematiky této diplomové práce. V závěru teoretické části bude popsána veřejná správa, vymezeny její orgány a základní dělení příjmů a výdajů obecního rozpočtu.

Na poznatky z teoretické části naváže praktická část, kde bude představen Mikroregion Podchlumí a jeho vybrané čtyři členské obce - Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady, které budou krátce představeny a na základě veřejně dostupných informací získaných z oficiálních webových stránek dotčených obcí, vydané publikace s názvem Drobné památky Podchlumí a dále z veřejné databáze Českého statistického úřadu, budou popsány jejich základní charakteristiky a územní struktury k 1.1.2022. Tzn. počet obyvatel a místních částí obce, rozloha obce, charakteristika funkce starosty, počet volených zastupitelů apod. Na tuto část diplomové práce bude navazovat analýza schválených Rozpočtů obcí Mikroregionu Podchlumí zastupiteli za sledované období 2018-2022.

Rozpočty budou zpracovány na příjmy a výdaje, včetně popisu, zdali se jedná o vyrovnaný, přebytkový či schodkový rozpočet. Nedílnou součástí této podkapitoly bude základní popis jednotlivých obcí po stránce odpadového hospodářství, který bude obsahovat tyto náležitosti: název svozové firmy, četnost svozu směšného komunální odpadu, velikost odpadních nádob, zdali je či není zaveden pytlový systém v obci, počet sběrných hnízd, počet popelnic na tříděný odpad, nebo informace, zdali je či není v obci schválena obecně závazná vyhláška o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Nejvíce pozornosti bude věnováno charakteristikám odpadového hospodářství se zaměřením na: komunální odpad, tříděný odpad, biologicky rozložitelný komunální odpad, objemný odpad a sběr olejů z domácností, zejména na produkci jednotlivých složek, celkovou produkci a činnosti související s nakládáním s tímto odpadem, jako je shromažďování, sběr a v neposlední řadě jednotlivé způsoby třídění tohoto odpadu.

Nebude chybět popis příjmů ze systému odpadového hospodářství ani to, jaké výdaje obcím vznikají v souvislosti s tímto systémem. Svou významnou roli zde bude zastávat i společnost EKO-KOM, která garantuje příjmy ze zpětného odběru separovaných složek komunálního odpadu, jako je papír, plast a sklo, do obecních rozpočtů obcí Mikroregionu Podchlumí. Z tohoto důvodu bude provedeno srovnání, zda příjmy získané za tříděný odpad jsou dostačující, aby jimi obec mohla pokrýt výdaje související s nakládáním s odpady. Na základě provedené komparace budou zhodnoceny zavedené systémy odpadového hospodářství po ekonomické stránce v jednotlivých obcích. Tyto informace budou zpracovány do přehledných tabulek a grafů podle druhu odpadů za sledované období 2018-2021. Komunální odpad a jeho jednotlivé složky budou analyzovány rovněž z pohledu celkového vyprodukovaného množství, získaná data budou přepočtena na 1 obyvatele, v některých případech budou data uváděna v kilogramech na 1 obyvatele. Finanční ukazatele – výdaje a příjmy za odpadové hospodářství jednotlivých obcí budou vycházet z interních dat jednotlivých subjektů – například z dotazníku EKO-KOM nebo Hlášení o produkci a nakládání s odpady pro informační systém plnění ohlašovacích povinností (dále jen ISPOP), které budou poskytnuty od starostů jednotlivých obcí.

Pro tuto diplomovou práci byla zvolena obec Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady na základě různého typu vybírání poplatků za směšný komunální odpad a nakládáním s ním, aby bylo možné znázornit, jak výběr poplatků za odpadové hospodářství působí na rozpočty jednotlivých obcí.

Na základě analýzy zjištěných dat bude provedeno vyhodnocení a porovnání nákladů na odpadové hospodářství a nastavení místních poplatků za komunální odpad ve vybraných obcích a následně budou vytvořena možná doporučení související s danou problematikou – komunální odpady a nastavením efektivních nástrojů, které dopomohou dosáhnout lepších výsledků ve třídění komunálního odpadu v obci Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady.

3 Teoretická východiska

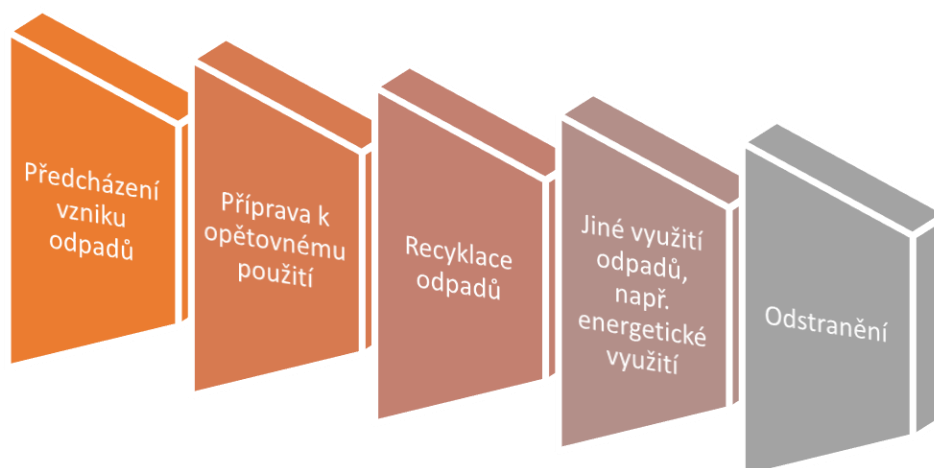
3.1 Odpadové hospodářství

Pojem odpadové hospodářství se v několika předešlých letech stal velkým tématem k diskusi nejen na půdě územně samosprávných celků, ale také na krajské, státní či celosvětové úrovni. Odpadové hospodářství lze také charakterizovat výčtem několika činností, a to zejména:

- předcházení vzniku odpadů,
- nakládání s odpady,
- péče o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a
- následná kontrola.¹

Odpadové hospodářství je založeno na hierarchii odpadového hospodářství, podle níž je prioritou předcházení vzniku odpadu, a nelze-li vzniku odpadu nikterak předejít, pak v následujícím pořadí jeho příprava k opětovnému použití, recyklace, jiné využití, včetně energetického využití, a není-li možné ani to, jeho odstranění.¹

Obrázek 1 - Hierarchie nakládání s odpady

Zdroj: Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů do výuky pro jednotlivé stupně škol a mimoškolní výchovu.

Vlastní zpracování.

¹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211-1244.

Odpadové hospodářství neboli waste management (z anglického jazyka) či Abfallwirtschaft (z německého jazyka) lze relativně označit jako nové technologické odvětví, které se bezprostředně dotýká všech stupňů výrobního a spotřebního cyklu, tzn. od těžby surovin, přes výrobu, dopravu a spotřebu produktů, až po jejich odstranění, kdy po uplynutí doby jejich životnosti se z nich stávají odpady. Odpadové hospodářství se vyvinulo rovněž v samostatný výzkumný a studijní obor, dnes již hojně pěstovaný na zahraničních i na našich vysokých školách.²

Základním pojmem odpadového hospodářství je **odpad**, který byl v České republice poprvé zaveden normou ČSN 838001 – Názvosloví odpadů a prvním zákonem o odpadech č. 238/91 Sb., který stanovil práva a povinnosti orgánů státní správy a povinnosti právnických a fyzických osob při nakládání s odpady.³

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech definuje odpad jako: „*každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Osoba má úmysl zbavit se movité věci, pokud tuto věc není možné používat k původnímu účelu. Osoba má povinnost zbavit se movité věci, jestliže:*

- *ji nepoužívá nebo ji není možné používat k původnímu účelu a tato věc současně ohrožuje životní prostředí,*
- *byla vyřazena nebo stažena na základě jiného právního předpisu, nebo*
- *vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem nebyla výroba nebo získání této věci, ale není vedlejším produktem“.*⁴

Otázka omezení vzniku odpadů a způsobů jejich bezpečného, environmentálně přijatelného a ekonomicky výhodného využití či odstranění patří v současné době k nejpálčivějším hospodářským i politickým problémům na celém světě. Růstem výroby (obecně hrubého národního produktu) dochází k poškozování životního prostředí.

---

² KURAŠ, Mečislav, DIRNER Vojtech. Modul 6: Odpadové hospodářství. In: *Hornická geologická fakulta: výukový program: Environmentální vzdělávání*, [online]. 02.07.2022. Dostupné z: <https://www.hgf.vsb.cz/export/sites/hgf/546/.content/galerie-souboru/Studijni-materialy/EV-modul6.pdf>

³ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211–1244. Dostupné z: [238/1991 Sb. Zákon o odpadech](#)

⁴ Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech: účinnost – 1.1.2021. Praha: Vřela. [2021]. Edice AZ – aktuální úplná znění. ISBN 978-80-7635-056-4.

3.1.1 Životní prostředí

Moderní odpadové hospodářství bezprostředně souvisí s ochranou životního prostředí, které můžeme definovat jako vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.⁵ Prostředí, které je důležité trvale chránit a zachovat pro další generace lidstva.

Lidé však často dělají věci, kterými přispívají ke zhoršování životního prostředí. Potřeby naší velké a často přespříliš konzumní společnosti jsou obrovské. Mnoho lidí považuje za neodmyslitelný standard i věci a služby, které ke spokojenému životu vůbec nepotřebují. To vše se odráží na stavu přírody kolem nás. Pravdou ale je, že vliv jedné lidské bytosti není velký – ovšem vliv celé lidské populace, která se právě z těchto lidí skládá, je v porovnání s jinými organismy nedozírný. Každý z nás by si proto měl své chování uvědomovat a snažit se životní prostředí zatěžovat co nejméně.⁶

Ochrana životního prostředí, přírody a přírodních zdrojů, má-li být úspěšná, musí být nejen sladěna s hospodářským a ekonomickým rozvojem, ale musí mít i výrazný lidský rozměr.⁷

Velmi výstižné je jedno keňské přísloví:

*Motto: „Nakládejte se Zemi dobře. Nebyla nám dána do vínku našimi rodiči. Byla nám zapůjčena k opatrování našimi dětmi“.*⁸

A právě děti, jsou jedna z nejdůležitějších skupin lidstva, kterým musí být vštěpován význam ochrany životního prostředí a zajistit komplexní informační podporu o této problematice včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních osnov

---

⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211-1244.

⁶ ČERNOCKÁ, Veronika, BASSLEROVÁ, Barbora, INWUORT, Vít, KOHOUT, Ondřej, KROUPOVÁ, Kristýna, LEBEDENKO, Viktoria, MÜLLER, STRÁNSKÁ, Štěpánka a VÍTKOVÁ, Tereza. Sedm způsobů, jak ničíme životní prostředí. In: *Přírodovědci* [online]. 02.07.2022 [vid. 2014-11-24]. ISSN 1805-5591. Dostupné z: <https://www.prirodovedci.cz/biolog/clanky/sedm-zpusobu-jak-nicime-zivotni-prostredi>

⁷ MOLDAN, Bedřich. *Podmaněná Planeta*, Karolinum Press, 2015. *ProQuest Ebook Central*. Dostupné z: <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=4395932>

⁸ BILLIOUD, Jean-Michel. *Chraňme naši PLANETU – Encyklopedie ochrany životního prostředí*. Praha: Knižní klub, vyd. 1, 2009. ISBN 978-80-242-2532-6.

výchovných vzdělávacích aktivit souvisejících s ochranou a tvorbou životního prostředí v rámci předškolního vzdělávacího programu.⁹

3.1.2 Historie odpadového hospodářství

Lidé se s odpady potýkali již od počátku své historie. Vznikaly všude kolem nich, aniž by si tuto skutečnost přímo uvědomovali. Zpočátku téma odpadu vůbec řešit nemuseli, neboť ho neprodukovali v takovém množství ani složení, aby jeho přítomnost člověka a jeho životní prostor, jakkoliv ohrožovala či omezovala výrazným způsobem a zasahovala do jejich dennodenního života.¹⁰

V každém historickém období je proto velmi zajímavé, jakým způsobem docházelo k jejich zpracování. Například lidé v pravěku zužitkovali vše, co se zpracovat dalo, neboť většina používaných věcí byla přírodního původu, takže se buď rychle rozložila, nebo se vrátila zpět do koloběhu přírody, která si s nimi bezstarostně poradila. Po ulovení zvířete kromě masa využili také kůži k výrobě příbytků a oblečení, z kostí zpracovali ozdobné předměty – šperky či talismany nebo různé primitivní nástroje a pomůcky pro práci.¹⁰

Ve starověku se situace začala měnit s růstem populace a vytvářením sídel. Docházelo ke shlukování většího počtu lidí na jednom místě. Odpadní vody z obydlí, odpady z chlévů nebo z rozvíjejících se řemeslných dílen končily buď na ulicích, nebo v řece.¹⁰

Ve starověkých Athénách byla za sběr zodpovědná každá domácnost a přepravu jeho odpadu. Obyvatelé byli povinni zametat denně ulice a odvážet odpad z města.¹¹

S novými nároky a množstvím vyrobených věcí začalo přibývat odpadu, který se hromadil na jednom místě a nadešel čas, kdy lidé museli začít hledat řešení. Už nestačilo prosté odhození odpadu. Proces rozkladu odpadu nebyl tak rychlý, a proto se začal ve větší míře hromadit v ulicích a kolem domů. To přilákalo ptáky, hlodavce a hmyz a byla tak otevřena cesta pro šíření vážných nemocí typu: cholera, mor, lepra a další, které vedly k vysoké míře mortality. Rostoucí průmyslová výroba byla rovněž významným zdrojem vzniku nebezpečného odpadu.¹⁰

---

⁹ TAČR. Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů do výuky pro jednotlivé stupně škol a mimoškolní výchovu. In: *Recyklohraní aneb uklidíme si svět* [online]. 2016. 12.05.2022. Dostupné z <https://www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/category/10>

¹⁰ KOCHÁNKOVÁ, Jitka. Odpady v historii lidstva. In: *Praha 22* [online]. 12.05.2022 [vid. 2021-01-21]. Dostupné z: <https://www.praha22.cz/mestska-cast/zivotni-prostredi-a-doprava/odpady/komunalni-odpad/odpady-v-historii-lidstva-336cs.html>

¹¹ JOUHARA, H. et al. Municipal waste management systems for domestic use. *Energy*, vol. 139, 2017. pp. 485-506. DOI: 10.1016/j.energy.2017.07.162.

Velký zvrat v odpadovém hospodářství nadešel v druhé polovině 19. století. Začalo budování efektivního systému nakládání s odpady. Postupně byla objevena souvislost mezi hygienou, znečišťováním životního prostředí, produkcí odpadu a nemocností, respektive úmrtností, což byl první krok k hledání funkčních systémů nakládání s odpady. Za městy začaly vznikat skládky pro pevné odpady, pro splašky se začaly budovat centrální kanalizace. Uvnitř měst byl zaveden systém sběrových nádob a jeho svozu. Kupříkladu v Praze začal existovat nádobový systém od roku 1923.¹⁰ Pevných odpadů však stále přibývalo a už kolem roku 1870 nastaly první problémy s kapacitou skládek. Logickým řešením proto bylo budování spaloven, které začaly fungovat v Leedsu, Manchesteru a Birminghamu v letech 1876-77. V Británii v roce 1892 bylo už na padesát spalovacích zařízení. Následovalo je Německo, Švýcarsko i Česko.¹²

V Čechách byla první spalovna postavena v roce 1905 v Brně. Ke svému účelu sloužila až do roku 1941. Na konci druhé světové války byla její budova vybombardována. Byla to vůbec první spalovna na území Rakousko-Uherské monarchie, která již v té době využívala spalování odpadu k výrobě elektrické energie. Spalovna odpadů v Praze Vysočanech zahájila svůj provoz v roce 1934, pyšnila se prvním 100 m komínem a spalovala odpady do 60. let minulého století. Později sloužila jako teplárna.¹¹

Druhá polovina 20. století byla na území České republiky poznamenána socialismem, jehož prioritou ochrana životního prostředí nebyla. Neexistovaly normy na výstavbu a provoz skládky, proto docházelo ke kontaminaci povrchových vod a půdy.¹⁰

Dřívější předpisy neřešily ochranu životního prostředí. Chyběly znalosti o důsledcích různých typů kontaminace na lidské zdraví a přírodu. Na skládkách proto přibýval odpad, který by se dal opětovně využít – recyklovat. Díky únikům nebezpečných látek z technologií v továrnách, nedbalou likvidací nebezpečných odpadů na nezabezpečených skládkách, nevhodným skladováním surovin, odpadů i různých produktů výroby, nedbalostí obsluhy či zanecháním starých opuštěných provozů bez náležitého úklidu a zabezpečení, vznikaly (a dodnes vznikají) ekologické zátěže. Riziko nebezpečí přetrvává až do současnosti a jako staré ekologické zátěže jsou s vynaložením vysokých investic postupně odstraňovány.¹³

---

¹² STEO. Historie 19. století – mezník pro odpady. In: *Odpad je energie* [online]. 12.05.2022. Copyright ©2022 STEO. Dostupné z: <http://www.odpadjeenergie.cz/historie/19-stoleti-meznik-pro-odpady>

¹³ TESAŘ, Jan. Sanace ekologických zátěží jsou nákladné, ale nutné. In: *ASB* [online]. 12.05.2022 [vid. 2013-11-26]. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/architektura/historicke-stavby/sanace-ekologickych-zatezi-jsou-nakladne-ale-nutne>

3.2 Státní politika životního prostředí a odpadového hospodářství

3.2.1 Období 1995–2004

Česká republika formulovala své Státní politiky životního prostředí (dále jen SPŽP) jako rámec pro řešení prioritních problémů životního prostředí, včetně odpadového hospodářství. Trvalým cílem státních politik bylo postupné zlepšování kvality životního prostředí i kvality všech procesů souvisejících s odpadovým hospodářstvím. SPŽP byl významným vládním dokumentem, který měl být východiskem pro přípravu dalších sektorových i regionálních programových dokumentů.¹⁴

První strategická formulace cílů pro odpadové hospodářství byla obsažena v tzv. Duhovém programu, zpracovaném Ministerstvem životního prostředí v 90. letech minulého století. V roce 1995 se podrobněji problematikou zabývala Státní politika životního prostředí. V analýze stavu a vývoje nakládání s odpady po roce 1989 se vycházelo z tzv. programů odpadového hospodářství, zpracovávaných na základě požadavku prvního zákona o odpadech č. 238/1991 Sb. Z těchto podkladů byla stanovena produkce odpadů na 180 mil. tun, z toho 5,4 mil. tun nebezpečných odpadů a 5,1 mil. tun komunálního odpadu. Ke konci roku 1994 bylo v provozu 1 511 skládek, z nichž pouze 280 splňovalo požadavky tehdy platných právních předpisů. V provozu bylo dále 81 zařízení na třídění, recyklaci, regeneraci nebo biologické zpracování odpadů. Spaloven bylo na území České republiky 210, z nich ale pouze 38 splňovalo tehdy požadované zákonné limity. Tato data lze brát pouze jako referenční údaj, neboť neexistovala plošná evidenční povinnost původců odpadů a provozovatelů zařízení. V roce 1995 bylo poukázáno na fakt, že platný zákon bude třeba urychleně změnit, protože neodpovídal požadavkům na minimalizaci produkce odpadů. Cílem do roku 1998 bylo snižování produkce odpadů, zejména nebezpečného, cestou předcházení jeho vzniku. Pro řešení priorit byla navržena tato opatření:

---

¹⁴ OPADOVÉ FÓRUM: Odborný měsíčník o všem, co souvisí s odpady [online]. Praha: České ekologické manažerské centrum. 12.5.2022 [vid. 2005-02-07]. ISSN 1212-7779. Dostupné z: <http://www.odpadoveforum.cz/cz/stranka/archiv/rocnik-2005/3-2005/158/>

Obrázek 2 - Přehled opatření

Zdroj: *Odpadové fórum 3/2005.*

Vlastní zpracování.

Střednědobým úkolem do roku 2005 formulovaným politikou pro odpadové hospodářství bylo dále: vytvořit stimuly pro omezování produkce odpadů, zpřísnit podmínky pro skládkování, uplatňovat odpovědnost výrobce za výrobky po celou dobu životnosti, v obecné poloze dobudovat integrovaný monitoring a informační systém životního prostředí, včetně odpadového hospodářství, podporovat oborový výzkum a rozvoj technologií příznivých k životnímu prostředí a vzdělávání a osvětu zaměřenou na změny vzorců výroby a spotřeby a změny postojů veřejnosti k hodnotám životního prostředí.¹³

Státní politika životního prostředí v roce 1999 zaznamenala pokroku na úseku státní správy nakládání s odpady. Byly vytvořeny právní a institucionální podmínky pro evidenci vzniku odpadů a nakládání s nimi, včetně jejich odstraňování. Úspěchy byly také zaznamenány v odklonu ukládání odpadů na nevyhovující skládky.¹³

Pro následující pětileté období bylo naplánováno zlepšení úrovně dat o odpadovém hospodářství, novelizovat platný zákon o odpadech. Dále převládaly nevhodné způsoby nakládání s odpady, podíl využívaných odpadů jako druhotné suroviny byl nízký, málo odpadu bylo recyklováno nebo energeticky využito, černé skládky se stále objevovaly. Často byly zdůrazňovány nedostatky právní úpravy odpadového hospodářství – zákona č. 125/1997 Sb. a nepostačující výkon státní správy v prosazování existujícího práva v praxi.¹³

OH ve sledovaném období patřilo mezi rychle se rozvíjející obor. Došlo k dosažení několika cílů i požadavků politik EU, například při vstupu České republiky do Evropské unie byl dán do souladu zákon upravující nakládání s odpady s požadovaným evropským právem. Kompetence obcí v problematice komunálních odpadů byla posílena, v 96 % obcí docházelo ke třídění odpadů a cíle, které byly stanoveny pro odpady z obalů se v ČR dařilo úspěšně naplňovat. V odpadovém hospodářství byl významně implementován princip subsidiarity, veřejná správa plnila v systému odpadového hospodářství kraje a obce významnou roli.¹³

Tabulka 1 - Stav a cíle OH v indikátorech OH v jednotlivých SPŽP

	SPŽP 1999		SPŽP 2001		SPŽP 2004-2010	
Produkce komunálního odpadu (kg / obyvatel / rok) z toho:	320	340	320	340	465	460
recyklováno v %	1	25	25	30	10	15
spalováno v %	3	5	8	10	14	17
skládováno v %	96	65	67	60	63	60
Množství recyklovaného papíru z celkově vzniklého množství v %	36	50	36	50	50	55
Množství recyklovaného skla z celkově vzniklého množství v %	27	60	30	60	32	40
Množství průmyslového odpadu ze zpracovatelských sektorů, kg na 1000 USD HDP	410	neuveďeno	62	neuveďeno	67	neuveďeno
Produkce nebezpečného odpadu, kg na 1000 USD HDP	22	10	17,7	10	17	15

Zdroj: *Odpadové fórum 3/2005*.

Vlastní zpracování.

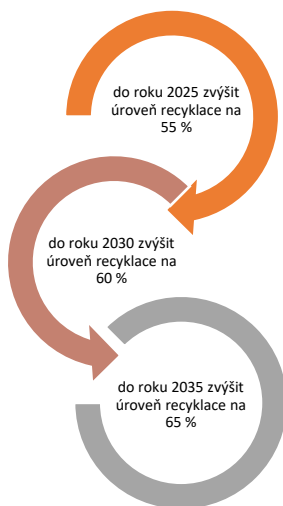
3.2.2 Období 2015–2024

Na následující desetileté období byla strategie České republiky v oblasti odpadového hospodářství promítnuta do dokumentu „Plán odpadového hospodářství České republiky“ (dále jen POH ČR), který byl schválen vládou České republiky na konci roku 2014. Povinnost České republiky zpracovat POH ČR je stanovena ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech, článku č. 28.¹⁵ Po osmi a půl letech Ministerstvo životního prostředí České republiky aktualizovalo POH ČR pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 a tím splnilo povinnost ze zákona o odpadech, zahrnovat do POH ČR zásadní změny odpadové legislativy na české a evropské úrovni. Díky

¹⁵ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Plán odpadového hospodářství ČR 2015-2024*. In: *Databáze strategií – portál strategických dokumentů v ČR* [online]. 02.07.2022 [vid. 2014-10-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-cr-2015-2024>

aktualizaci je nyní tento dokument v souladu s loňským balíčkem odpadové legislativy i Operačním programem Životní prostředí 2021+.¹⁶

Obrázek 3 - Celorepublikové cíle

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí ČR.

Vlastní zpracování.

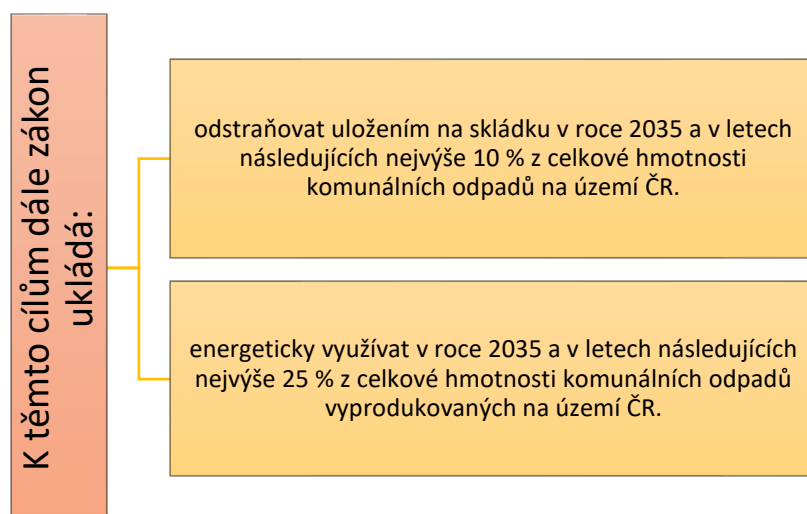
Aktualizace POH zdůrazňuje snahu o přechod z odpadového hospodářství na **oběhové hospodářství**. Proto aktualizovaná koncepce POH více akcentuje předcházení vzniku odpadů, využívání odpadu jako zdroje surovin, a rozšířenou odpovědnost výrobce. Byly nastaveny některé nové priority a hlavní a dílčí cíle v oblasti odpadového/oběhového hospodářství. Strategické cíle s výhledem do roku 2035 zůstaly nepozměněny.

Jsou jimi:

- předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů,
- minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí,
- udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice,
- maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.¹⁷

¹⁶ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. Vláda schválila aktualizaci Plánu odpadového hospodářství [online]. 02.07.2022 [vid. 2022-05-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_20220511-Vlada-schvalila-aktualizaci-Planu-odpadoveho%20hospodarstvi

¹⁷ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 (1. Aktualizace 2021). [online]. 02.07.2022. [vid. 2014-10-01]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/strategicke_dokumenty_v_gesci_prehled

Zdroj: Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech.¹⁸

Vlastní zpracování.

3.3 Koncept cirkulární ekonomiky

V roce 2016 Evropská unie vyprodukovala 2,5 miliard tun odpadu, a ačkoliv komunální odpad z domácností na tom měl druhý nejmenší podíl (pozn. po zemědělství), má tu nevýhodu, že je velice viditelný. U komunálního odpadu vznikají komplikace v tom, že má různé zdroje, stojí za ním různé chování spotřebitelů a má velmi pestrou skladbu. Hledat správnou odpověď na otázku: „Jak jeho objem snížit?“, není snadné.

V roce 2018 Evropská unie stanovila nové ambiciózní cíle v oblasti recyklace, odpadu z obalů a jeho skládkování. Takto nastavená pravidla měla a stále mají hlavní cíl – podpořit přechod k udržitelnějšímu modelu známému jako oběhové hospodářství.¹⁹

Oběhové hospodářství je také často označováno jako cirkulární ekonomika. Využívá lidské, přírodní a kulturní zdroje ke zlepšení sociálních ekologických a ekonomických faktorů, které vytvářejí udržitelnost.²⁰

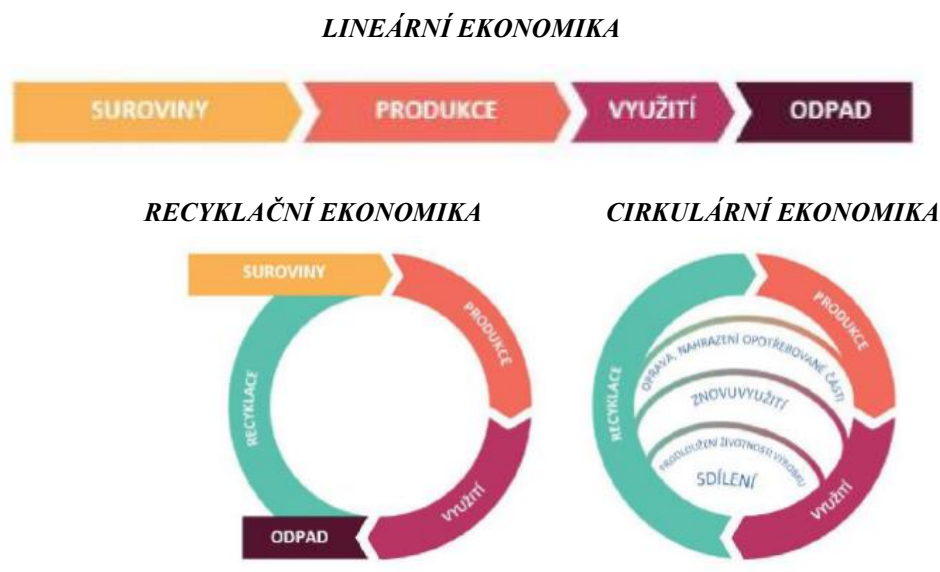
¹⁸ Nový zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech: účinnost – 1. ledna 2021. Praha: Verlag Dashöfer, [2021]. Edice AZ – aktuální úplná znění. ISBN 978-80-7635-056-4.

¹⁹ TÓTHOVÁ, Dominika, et al. *Nástroje pro přechod na oběhové hospodářství: Informační, motivační a dobrovolné nástroje pro obce a občany*, Masaryk University, 2020. ProQuest Ebook Central. Dostupné z: <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=691358>

²⁰ STAHEL, Walter R.. *The Circular Economy: A User's Guide*, Taylor & Francis Group, 2019. ProQuest Ebook Central. Dostupné z: [Databáze ProQuest Ebook Central - Reader \(czu.cz\)](#)

Obrázek 5 - Porovnání vývoje ekonomických systémů od lineární ekonomiky po cirkulární ekonomiku

Zdroj: *Nástroje pro přechod na oběhové hospodářství.*

Model oběhového hospodářství nabízí novou šanci na inovace a integraci mezi přírodními ekosystémy, organizačních procesů podniků, naším každodenním životem a společností a nakládáním s odpady.²¹

V březnu roku 2020 Evropská komise představila Akční plán pro oběhové hospodářství, jehož cílem je lépe řídit zdroje a tím omezit plýtvání. Evropským parlamentem byl schválen v únoru 2021. Poslanci však požadují další opatření sahající až do roku 2050, aby se EU stala uhlíkově neutrální, ekologicky udržitelnou a netoxickou plně oběhovou ekonomikou. Součástí tohoto plánu je nastavení přísnějších pravidel pro recyklaci a závazné cíle pro rok 2030 pro používání a spotřebu materiálů.²²

²¹ *Circular Economy: Global Perspective*, edited by Sadhan Kumar Ghosh, Springer Singapore Pte. Limited, 2019. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=5970577>

²² Zpravodajství Evropský parlament. Nakládání s odpadem v EU: fakta a čísla (infografika). In: *Evropský parlament* [online]. 02.07.2022 [vid. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20180328STO00751/nakladani-s-odpadem-v-eu-fakta-a-cisla-infografika>

3.4 Zero waste

Zero waste neboli žádný odpad, žádná ztráta, žádné plýtvání, je označení pro životní styl, který podporuje opětovné využívání všech zdrojů bez tvorby odpadů, jejich skládkování, nebo jejich spalování. Zero waste je odrazovým můstkem k udržitelnosti. Pokračuje řadou jednoduchých kroků, které jsou praktické, nákladově efektivní a politicky přijatelné. Odkazuje na postupy řízení, jako je minimalizace odpadu, čistší výrobní technologie, minimální využívání přírodních zdrojů, kontrola znečištění nebo omezení využívání obnovitelných zdrojů.²³

Ne Desatero, ale „Patero“ zero waste zformulovala zakladatelka přístupu zero waste Bea Johnsonová, která vměstná roční odpad sebe a své rodiny do pouhé (jedné, malé) zavařovací sklenice. Uvádí pravidlo „5R“, neboli pět kroků, kterými by se měla řídit domácnost, která chce výrazně snížit své odpady a jejich negativní vliv na životní prostředí.²⁴

3.5 Právní předpisy ČR

První zákon o odpadech vznikl v České republice v roce 1991.²⁵ V roce, kdy existoval minimální počet skládek, které by přibližně vyhovovaly současným požadavkům a jejich lokalizaci, zajištěním odpadních vod, monitoringu, vážení odpadů, evidenci a všemu ostatnímu, co dnes považujeme za samozřejmost. Vývoj odpadového hospodářství by nebyl myslitelný bez legislativního rámce, který vytvářel postupně zákony o odpadech.²⁶ Historii legislativy zákonů o odpadech v České republice vyjadřuje Graf 1.

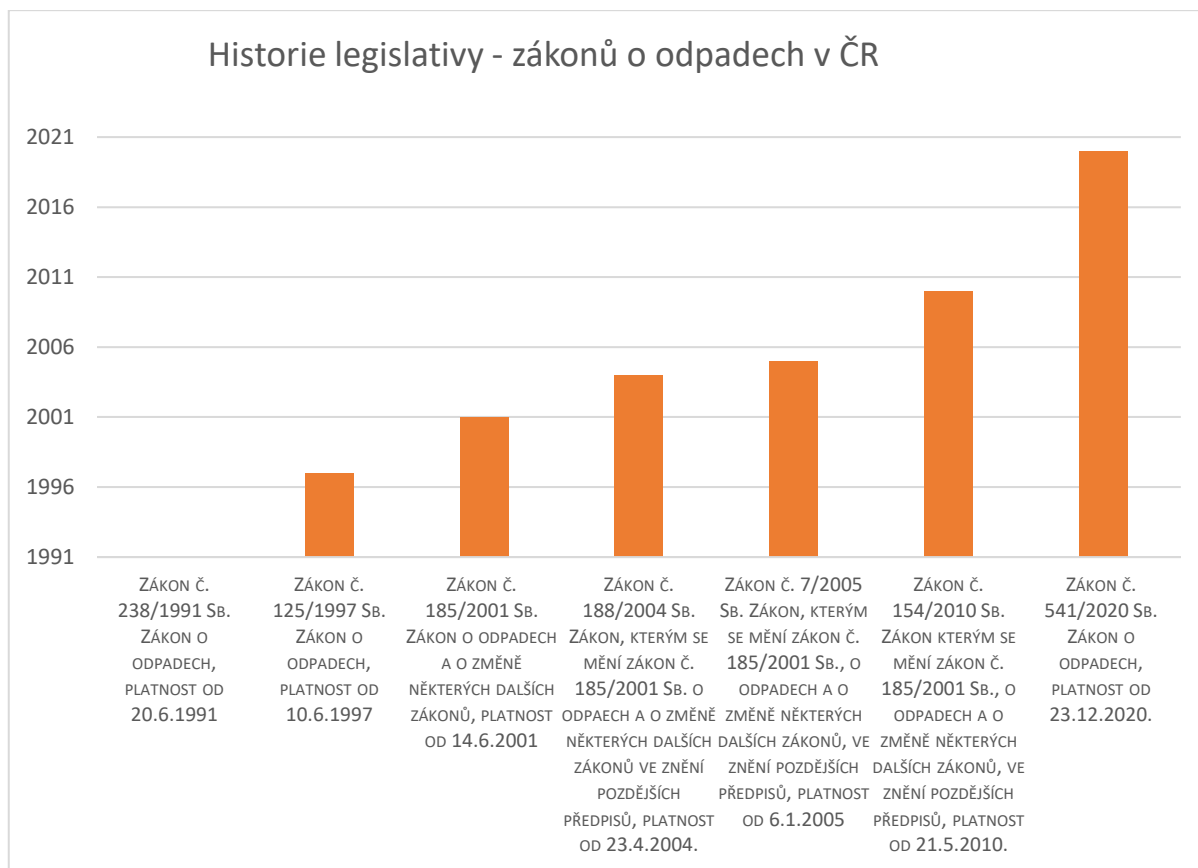
²³ RATHOURE, A.K. *Zero Waste: Management Practices for Environmental Sustainability* [e-kniha]. 1st ed. CRC Press, 2019. 05.07.2022. ISBN 978-0-42905-924-7. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.1201/9780429059247/zero-waste-ashok-rathoure>

²⁴ ŠURÁŇOVÁ Kristýna. Žádný odpad? Aneb v čem skutečně tkví kouzlo zero waste. In: *Zero Wejst* [online]. 05.07.2022 [vid. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.zerowejst.cz/blog/zero-waste-zadny-odpad-v-cem-tkvi-kouzlo/>

²⁵ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Odpadové hospodářství* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

²⁶ ÚSTAV FYZIKÁLNÍ CHEMIE. In: *Old.vscht.cz* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: <https://old.vscht.cz/uchop/udalosti/skripta/1ZOZP/odpady/skladkovani.htm>

Graf 1 - Historie legislativy – zákonů o odpadech v ČR

Zdroj: www.zakonyprolidi.cz

Vlastní zpracování.

V současnosti legislativní úpravu České republiky v odvětví odpadového hospodářství spravuje **zákon č. 541/2020 Sb.**, zákon o odpadech, účinný od 1.1.2021. Zákon stanovuje práva a povinnosti osobám v oblasti odpadového hospodářství a prosazuje základní principy oběhového hospodářství, ochrany životního prostředí a zdraví lidí při nakládání s odpady. Nakládání s výrobky s ukončenou životností upravuje **zákon č. 542/2020 Sb.**, účinný od 1.1.2021. Nakládání s odpady z obalů upravuje **zákon č. 477/2001 Sb.**, o obalech, ve znění pozdějších předpisů.²⁶

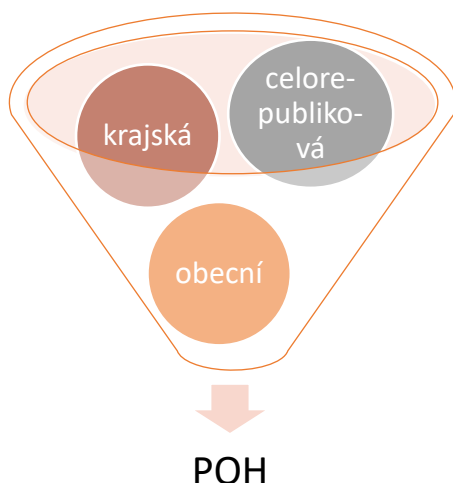
Odpady vznikají prakticky při veškeré lidské činnosti. Kvůli specifickým vlastnostem a různému riziku ohrožení životního prostředí vyžaduje každý tok odpadů specifické nakládání.²⁷

²⁶ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Odpadové hospodářství* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

3.5.1 Plán odpadového hospodářství

Koncepčním nástrojem zákona o odpadech jsou plány odpadového hospodářství (POH), které jsou zpracovány na úrovni celorepublikové, krajské a obecní.²⁸

Obrázek 6 - Úrovně plánu odpadového hospodářství

Zdroj: Vlastní zpracování.

V České republice nový Plán odpadového hospodářství (POH ČR) pro období 2015-2024 byl schválen vládou 22. 12. 2014. Tento plán slouží jako nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. Povinnost České republiky zpracovat plán nakládání s odpady na jejím území je stanovena ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech, článku č. 28.²⁹

11. května 2022 vláda ČR schválila aktualizaci POH ČR s výhledem do roku 2035.²⁸ Ministerstvo životního prostředí přistoupilo k aktualizaci v souvislosti se změnami odpadové legislativy Evropské unie (EU) tzv. „Balíčkem k oběhovému hospodářství“, a také v návaznosti na nový Akční plán pro oběhové hospodářství – „Čistší a konkurenceschopnější Evropa“. Dále v návaznosti na přijatý nový zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností a novelu zákona č. 477/2001 Sb.,

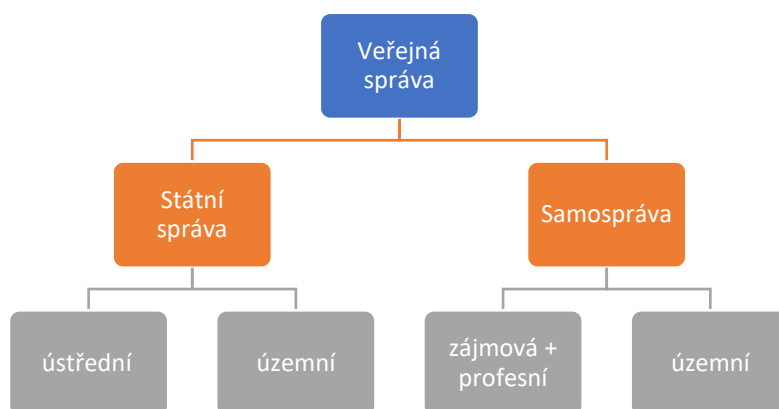
²⁸ TUHÁČEK Miloš, JELÍNKOVÁ Jitka a kolektiv. Právo životního prostředí. Praktický průvodce. [online]. 15.07.2022. © GRADA Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-9979-7. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Pr%C3%A1vo_%C5%BEivotn%C3%ADho_prost%C5%99ed%C3%A1D/OSDLCgAAQBAJ?hl=cs&gbpv=1&printsec=frontcover

²⁹ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Odpadové hospodářství* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

o obalech. V průběhu roku 2020 je plánováno přijetí nového zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, který má rovněž vliv na směřování odpadového hospodářství ve specifické oblasti nakládání s vybranými plastovými výrobky.³⁰

3.6 Veřejná správa

Obrázek 7 - Schéma veřejné správy v ČR

Zdroj: Organizace veřejné správy v ČR. Státní správa.³¹

Vlastní zpracování.

Veřejná správa v České republice je od zásadní politické změny na přelomu 80. a 90. let neustále v pohybu, a dlouhou dobu střídala různé provizorní podoby.³² Je možné na ni a její strukturu přihlížet ze dvou základních hledisek:

- první hledisko rozděluje výkon veřejné správy na **státní správu a samosprávu**, tzn. zda stát vykonává státní správu prostřednictvím souhrnu institucí a to přímo, nebo zprostředkovaně – územní samosprávou. Jedná se o hlavní znak **decentralizace a demokracie**. Samospráva má oprávnění vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, v rámci zákonem stanovenými předpisy,

³⁰ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 (1. Aktualizace 2021), [online]. 15.07.2022. Dostupné z: https://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDI5NEtfb3puYW1lbmlfMTg0NDU5ODMOMjUxMTI4NDUwNS5wZGY/MZP294K_oznameni.pdf

³¹ ORGANIZACE VEŘEJNĚ PRÁVY V ČR, [online]. 15.07.2022. Dostupné z: [Organizace veřejné správy v ČR. Státní správa - PDF Stažení zdarma \(docplayer.cz\)](#)

³² ČMEJREK, Jaroslav, ČOPIK Jan. Veřejná správa. 1. vydání, 2016. [online]. 15.07.2022. Dostupné z: [Veřejná správa | Faculty of Economics, University of South Bohemia in České Budějovice \(jcu.cz\)](#)

- druhé hledisko je založeno na geografickém rozložení, tzn. zda se jedná o ústřední, územní, nebo místní samosprávu.³³

3.6.1 Územní samospráva

V Ústavě České republiky v hlavě sedmé, čl. 99, se dělí Česká republika na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky (ÚSC) a kraje, které jsou vyššími (ÚSC). Každá obec vždy náleží právě do jednoho kraje.³⁴ Územní samospráva charakterizuje výkon veřejné správy na území menším, než je stát. Každý stupeň ÚSC je vymezen svým územím – tedy geograficky, ve kterém žije společenství občanů a realizuje samosprávu veřejných záležitostí, které se týkají daného společenství občanů.³³

Obec

Obec je veřejnoprávní korporací, právnickou osobou, ale také základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.³⁵ Pojem obec upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2001 a rozlišuje pět typů obcí: obec, městys, město, statutární město a hlavní město Praha.³⁴

Působnost obce

Obce lze také od sebe rozlišit rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. Tedy podle toho, jak velká agenda státní správy na ně byla ze strany státu delegována. V tomto případě se rozlišují:

- obce I. typu,
- obce II. typu a
- obce III. typu.

Označení obce I. typu náleží obcím se základním rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti (tu vykonávají všechny obce v České republice).

---

³³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana, SEDLÁČKOVÁ Olga. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha 7: GRADA Publicshing, 2009. ISBN 978-90-247-2789-9.

³⁴ ČESKÁ REPUBLIKA, Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky [online]. 15.07.2022. Dostupné z: [1/1993 Sb. Ústava České republiky \(zakonyprolidi.cz\)](https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-001)

³⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích /obecní zřízení). In: Zákony pro lidi. Sbirka zákonů [online]. 20.07.2022. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Obce s širším rozsahem přenesené působnosti. To znamená, že vykonávají státní správu v přenesené působnosti i na území druhých obcí (pozn. obec se základním rozsahem přenesené působnosti a s matričním úřadem nebo obec se základním rozsahem přenesené působnosti, matričním úřadem a stavebním úřadem). Označovány jako **obce II. typu** – obce s pověřeným obecním úřadem (POÚ).

A **obce III. typu** – obce s rozšířenou působností (ORP) s největším dílem státní správy.³⁴ Spravují například sociální služby, vydávání řidičských, občanských a cestovních dokladů, živnostenský úřad, ochranu životního prostředí, správu lesů atd.

Orgány obce

Obec jako veřejnoprávní korporace vystupuje navenek prostřednictvím svým orgánů, které jsou tvořeny fyzickými osobami. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce a jejími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány.³⁶

Zastupitelstvo obce je základní orgán obce, který obec samostatně spravuje. Je tvořen zastupiteli, kteří jsou voleni občany obce každé čtyři roky v přímých volbách. Rozhoduje o záležitostech spadajících do oblasti samostatné působnosti obce. Zastupitelstvu je vyhrazeno: schvalovat program rozvoje obce, rozpočet obce, závěrečný účet obce, **vydávat obecně závazné vyhlášky obce**, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce a mnoho dalších činností.³⁷

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon jinak.³⁷

Starosta je fyzická osoba zastupující obec navenek. Starostu a místostarostu volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů.³⁷

---

³⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Zákony pro lidi*. Sbírká zákonů [online]. 20.07.2022. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

³⁷ KOUDELKA, Zdeněk, PRŮCHA, Petr, ZWYRTEK HAMPLOVÁ, Jana. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-335-3.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele je starosta.³⁷

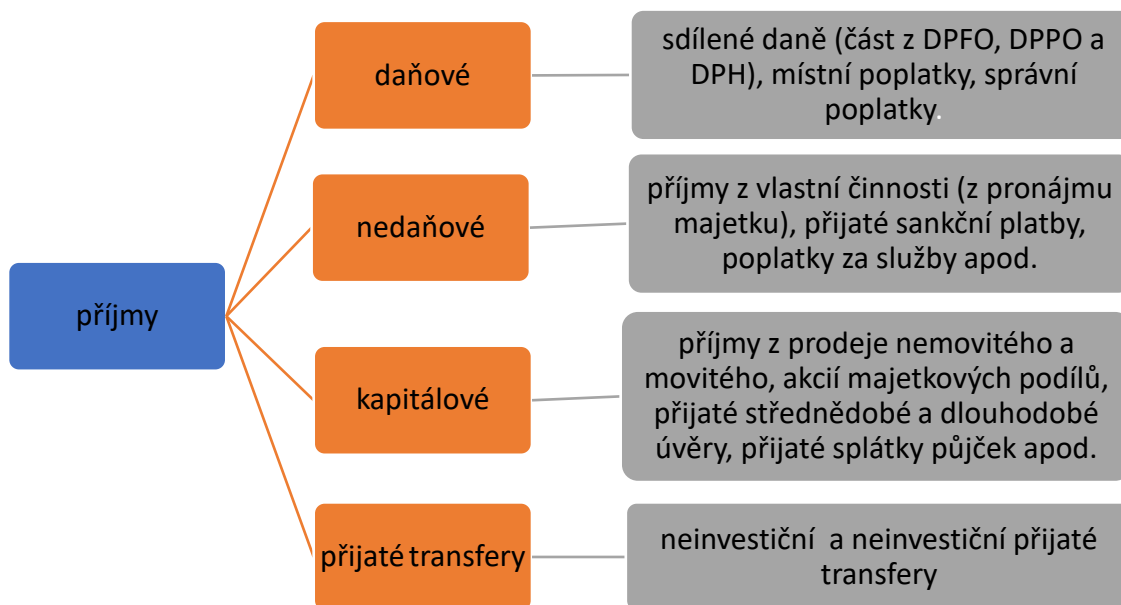
3.6.2 Rozpočty územní samosprávy

Stát, kraj či obce jsou rozpočtové organizace. Rozpočtový proces obcí je vymezen zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Pohyby financí se řídí vyhláškou č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, kterou vydává Ministerstvo financí České republiky. Rozpočtová skladba třídí příjmy, výdaje a financující položky do jednotek třídění příjmů a výdajů, kterými jsou povinny organizační složky státu a právnické osoby (např. obce, kraje i dobrovolné svazky obcí) označovat své rozpočtované i skutečné příjmy a výdaje.³⁸

Daň představuje transfer (pozn. transferem rozumíme jednostranný pohyb zboží, služby, peněž apod. od jednoho subjektu ke druhému) finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru.³⁹

Hlavní příjmy obecních rozpočtů můžeme rozdělit do následujících kategorií:

Obrázek 8 - Schéma příjmů obecního rozpočtu

Zdroj: Sbíрка zákonů Česká republika, ročník 2021.

Vlastní zpracování.

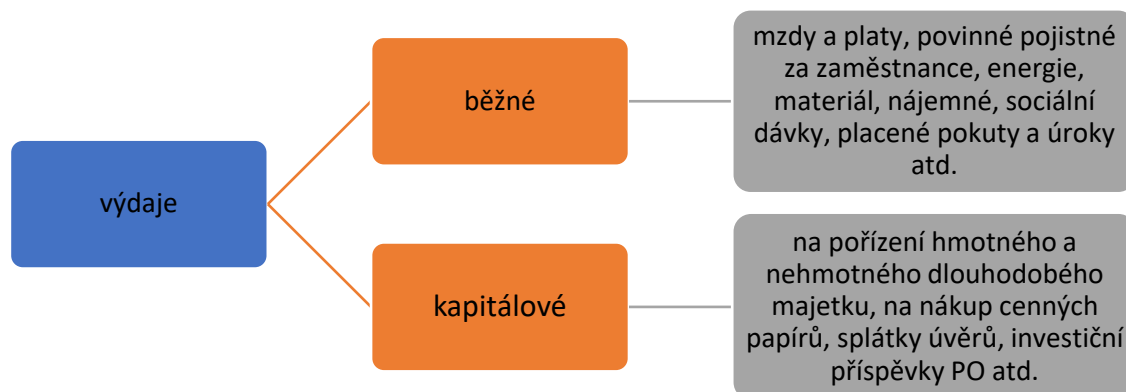
³⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě. In: *Zákony pro lidi. Sbírka zákonů* [online]. 20.07.2022. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412/zneni-20220101#p33_p33-1

³⁹ KUBÁTOVÁ, Květa. 2015. *Daňová teorie a politika*. 7., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-165-3.

Daňové příjmy představují finanční prostředky ze státního rozpočtu, na které mají jednotlivé obce a města nárok dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. Výši těchto příjmů nemůže obec ovlivnit, neboť jsou vyměřeny taxativně vyhláškou. Do daňových příjmů se řadí poplatky ze správních činností, například v oblasti životního prostředí včetně **poplatku za komunální odpad**. Výši poplatku za komunální odpad si obce stanovují vydáváním vyhlášky. Rozpočet obce může být obohacen o nedaňové příjmy, mezi ně řadíme příjmy ze služeb, nájmu apod. Další oblastí příjmů jsou **kapitálové příjmy** vznikající například při prodeji obecního majetku a **dotace** (transfery).⁴⁰

Obrázek 9 - Schéma výdajů obecního rozpočtu

Zdroj: Sbírka zákonů Česká republika, ročník 2021.

Vlastní zpracování.

Struktura výdajů, jež je potřebné hradit z obecních rozpočtů, je velmi pestrá. Obec při tvorbě výdajové stránky rozpočtu nevychází pouze z toho, co ji ukládají zákony v rámci jejich kompetencí, ale také z potřeb samotné obce. Některé výdajové položky se opakují v rozpočtu každoročně, např. mzdy, energie, nákup služeb, provoz příspěvkových organizací, zajištění kulturní činnosti, odpadové hospodářství atd. Jiné výdaje kapitálové či investiční se vyznačují celkově vyšším objemem a jsou použity na realizaci velkých investičních záměrů obce.

⁴⁰ SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY. Rok v obci. In: *Rukověť starosty. 5.1. Obecně o veřejných financích*. [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/60-obecne-o-verejnych-financich/>

4 Analytická část

4.1 Mikroregion Podchlumí

Podchlumí, krajina osázena ovocným stromovím a množstvím drobných pískovcových památek, i tak by se dalo charakterizovat území, v němž působí dvacet šest starostek a starostů malých i větších obcí sdružujících se do svazku obcí – Mikroregion Podchlumí. Název regionu Podchlumí je dán polohou na svazích výrazného terénního hřbetu – chlumu, prudce spadajícího do rovinatého Polabí a ze severu oddělujícího území od drsného podhůří Krkonoš. Hlavní bohatství tohoto kraje spočívá v nitru Hořického Chlumu, který je tvořen mohutnými ložisky kvalitního pískovce, vhodného pro nejnáročnější práce kamenické i sochařské. Pískovec se stal zdrojem obživy zdejšího obyvatelstva a vtiskl i výraznou tvář zdejší architektuře. Neméně důležité v této oblasti je ovocnářství a zelinářství, které tu má taktéž velkou tradici.⁴¹

4.1.1 Charakteristika obce – Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady

Následující Tabulka č. 2, která charakterizuje jednotlivé obce, poukazuje na to, že největší obec, dle počtu obyvatel a rozlohy, je Ostroměř. Druhý je Podhorní Újezd a Vojice, třetí obec Sobčice a čtvrté Sukorady. Tomu odpovídá i výše obecního rozpočtu na straně příjmů. Například obec Podhorní Újezd a Vojice hospodaří s dvakrát větším rozpočtem, než má obec Sobčice a s třikrát větším, než má obec Sukorady. A naopak, jednou krát menším, než má obec Ostroměř. Uvolněný starosta je pouze v obci Ostroměř, který je pro výkon funkce uvolněn ze svého zaměstnání. Nejvíce místních částí, celkem 4, má obec Ostroměř, celkem 2 má obec Podhorní Újezd a Vojice a obec Sukorady a 1 místní část má obec Sobčice.

---

⁴¹ MIKROREGION PODCHLUMÍ, POUR, Martin a ŠVŮGEROVÁ, Kristýna. *DROBNÉ PAMÁTKY Podchlumí*. 2010. Rejman Fine Arts s.r.o. vydáno nákladem 2000 ks.

Tabulka 2 - Charakteristika obcí – základní informace

Položky/Název obce	Podhorní Újezd a Vojice			
	Ostroměř	Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
Počet obyvatel k 1.1.2022 ⁴²	1335	645	284	224
Počet místních částí	4	2	1	2
Rozloha obce	12,35 km ²	6,89 km ²	3,65 km ²	5,51 km ²
Uvolněná funkce starosty	ano	ne	ne	ne
Počet volených zastupitelů	11	9	7	7
Schválený rozpočet obce 2022 - příjmy	25,8 mil.	13,3 mil.	4,5 mil.	3,7 mil.

Zdroj: www.ostromer.cz, www.podhorniujezd.cz, www.sobcice.cz, www.sukorady.org

Vlastní zpracování.

Obrázek 10 - Mapa území Mikroregionu Podchlumí

Zdroj: www.podchlumi.cz

⁴² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2022. [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165603907/1300722203.pdf/de05fcca-74d5-40b6-bfa0-6a9825cfe369?version=1.1>

Následující Tabulka č. 3 zobrazuje plánované příjmy a výdaje za jednotlivé kalendářní roky za období 2018 až 2022 obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady. Můžeme se setkat s třemi druhy rozpočtu, a to s rozpočtem *vyrovnaným*, kdy se příjmy rovnají výdajům, *přebytkovým*, kdy příjmy jsou vyšší než výdaje a *schodkovým* neboli *deficitním*, kdy výdaje převyšují příjmy.

Tabulka 3 – Schválené rozpočty obcí 2018-2022

Rozpočet/obec	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
<i>Příjmy</i>	25 864 800	13 389 000	4 567 050	3 742 700
2022 Výdaje	25 864 800	15 227 424	4 226 854	2 768 000
<i>Financování</i>	0	1.838.424	-340 196	-974 700
<i>Příjmy</i>	22 803 900	11 337 300	3 914 350	2 938 000
2021 Výdaje	22 803 900	9 478 500	6 810 874	2 731 000
<i>Financování</i>	0	-1 858 800	2 896 524	207 000
<i>Příjmy</i>	22 503 000	10 943 900	3 922 850	3 553 350
2020 Výdaje	22 503 000	9 643 403	4 805 520	4 176 500
<i>Financování</i>	0	-1.300.497	882 670	-623 150
<i>Příjmy</i>	21 222 400	10 009 000	3 924 900	3 236 900
2019 Výdaje	21 222 400	13.427.750	2.959.040	7 358 350
<i>Financování</i>	0	-3 418 750	-965 860	-4 270 598
<i>Příjmy</i>	19 087 234	9 174 731	3 295 800	2 970 300
2018 Výdaje	21 137 302	6 904 593	1 880 300	2 970 300
<i>Financování</i>	2 050 068	-2 270 138	-1 415 500	0

Zdroj: Schválené rozpočty obcí 2018-2022.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 4 popisuje stručnou charakteristiku jednotlivých obcí po stránce odpadového hospodářství. Jsou zde například zaznamenány informace o druhu četnosti svozu směsného komunálního odpadu, o velikostech odpadních nádob, které mohou být v jednotlivých obcích používány, zdali v obci je zaveden pytlový systém či nikoliv, kolik sběrných hnízd lze v obcích využívat, nebo jaký druh obecně závazné vyhlášky (dále jen OZV) je v obci nastaven. Velmi pestrá je i položka „název svozové firmy“, kde můžeme nalézt tři různá jména svozových firem, které zajišťují svoz komunálního odpadu v obcích Mikroregionu Podchlumí.

Tabulka 4 - Charakteristika obce – odpadové hospodářství

<i>Položky/Název obce</i>	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
<i>Název svozové firmy</i>	FCC Česká republika, s.r.o.	Severočeské komunální služby s.r.o.	Severočeské komunální služby s.r.o.	Marius Pedersen a.s.
<i>Četnost svozu směsného komunálního odpadu</i>	1 x 14 dní	1 x 14 dní	1 x 14 dní	1 x 14 dní
<i>Velikost odpadních nádob</i>	60 l	60 l	--	--
	80 l	80 l	--	--
	--	110 l	110 l	110 l
	120 l	120 l	120 l	120 l
	240 l	240 l	240 l	240 l
<i>Pytlový systém</i>	✓	✓	✓	x
<i>Počet sběrných hnízd</i>	9	4	2	1
<i>Počet popelnic na:</i>				
<i>plast</i>	15	4	7	4
<i>papír</i>	12	4	3	3
<i>sklo</i>	15	4	2	2
<i>Obecně závazná vyhláška</i>	ne*	OZV, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	OZV, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	OZV, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování

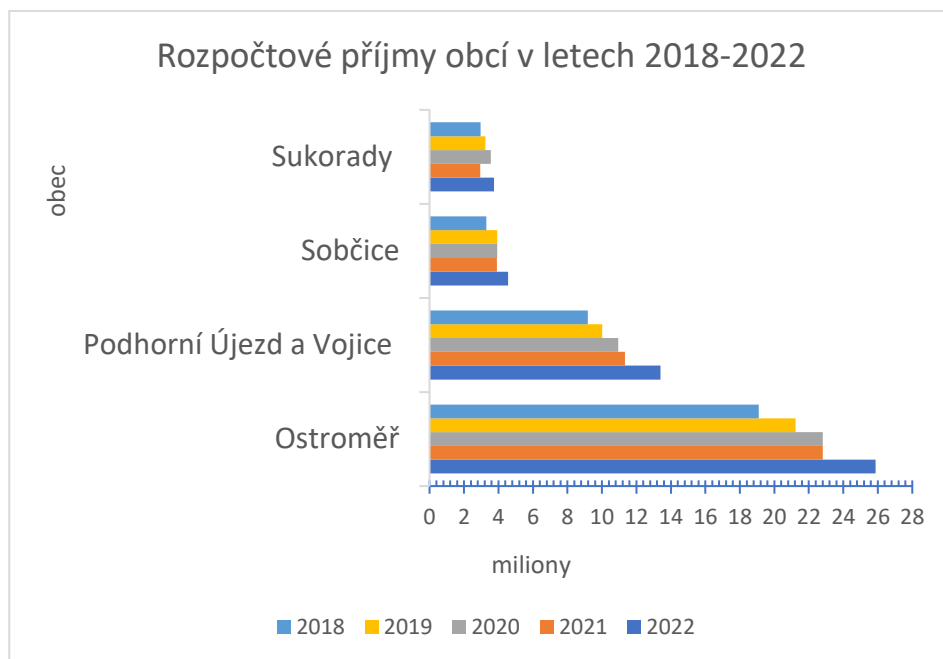
Obec Ostroměř se od zbylých tří obcí odlišuje tím, že pro své katastrální území nemá vydanou obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Má nastaven jiný systém. Dne 26.8.2020 usnesením č. 4/2020 Zastupitelstvo obce Ostroměř schválilo vydaní Obecně závazné vyhlášky č. 1/2020, o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí.⁴³ Schválením této OZV se příjmová část rozpočtu obce Ostroměř v roce 2021 navýšila o částku 2,8 mil. Kč, což je o téměř 1 mil. Kč více než v roce předešlém. Z těchto příjmů jsou hrazeny veškeré náklady za odpadové hospodářství této obce a její místních částí – obce Domoslavice, Sylvárův Újezd a Nové Smrkovice.

⁴³ OBEC OSTROMĚŘ. In: *Oficiální stránky obce Ostroměř: Místní vyhlášky* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://www.ostromer.cz/urad/mistni-vyhlasky/?kshow=11>

4.2 Příjmy ze systému odpadového hospodářství

Odpadové hospodářství jednotlivých obcí má svoji příjmovou a výdajovou část. Příjmová část je z hlavní části tvořena **poplatky od občanů**, kteří jsou zapojeni do systému odpadového hospodářství obce a případně **tržbou za prodej druhotných surovin** získávaných z odpadů. Velmi významnou položku tvoří **odměny systému EKO-KOM**.⁴⁴ Společnost EKO-KOM, a.s. je autorizovanou obalovou společností, která svým klientům zajišťuje plnění povinnosti vyplývající ze zákona o obalech. Tento systém je založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí, jejichž hlavním cílem je to, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytríděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a využity jako druhotná surovina nebo případně jako zdroj energie.⁴⁵

Graf 2 - Rozpočtové příjmy obcí v letech 2018-2022

Zdroj: Schválené rozpočty obcí 2018-2022.

Vlastní zpracování.

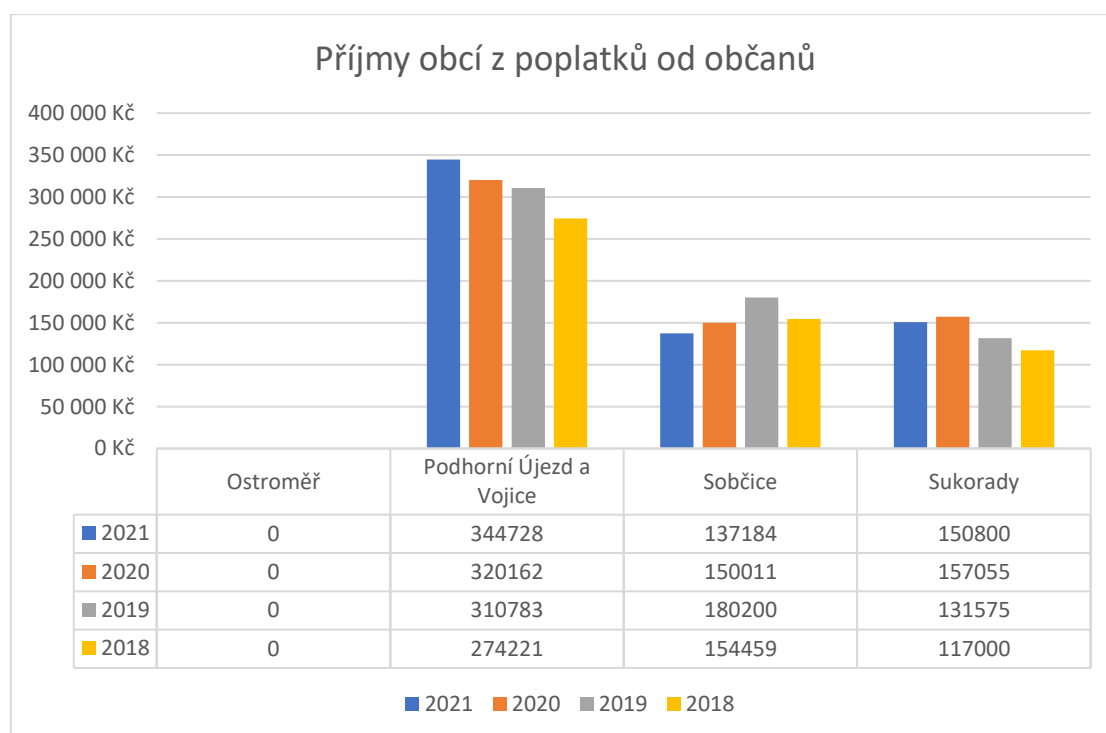
⁴⁴ VRBOVÁ, Martina. Moderní obec. In: *Odpady v obcích: Rozdíly mezi náklady a příjmy jsou obrovské*. [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/odpady-v-obcich-rozdily-mezí-naklady-a-prijmy-jsou-obrovske/>

⁴⁵ EKO-KOM. In: *O společnosti a systému EKO-KOM* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-spolecnosti-a-systemu/>

Graf č. 2 zobrazuje rozpočtové příjmy obcí v letech 2018-2022. Graf č. 3 vykazuje celkové příjmy obcí z poplatků od občanů za odpadové hospodářství za období 2018-2021 a Graf č. 4 udává výši odměn za tříděný odpad. To znamená - plastový, papírový a tetrapak obal, kterou obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady obdržely od firmy EKO-KOM ve sledovaném období 2018-2021.

Z Grafu č. 2 je patrné, že nejvyšší hodnota rozpočtových příjmů byla u všech obcí zaznamenána v roce 2022. Každoroční vzestup finančních prostředků příjmové části rozpočtu můžeme zaznamenat u obce Podhorní Újezd a Vojice a obce Ostroměř. Naopak kolísavý stav je patrný u obce Sukorady. Vyrovnané rozpočtové příjmy jsou zaznamenány v období 2019-2021 u obce Sobčice.

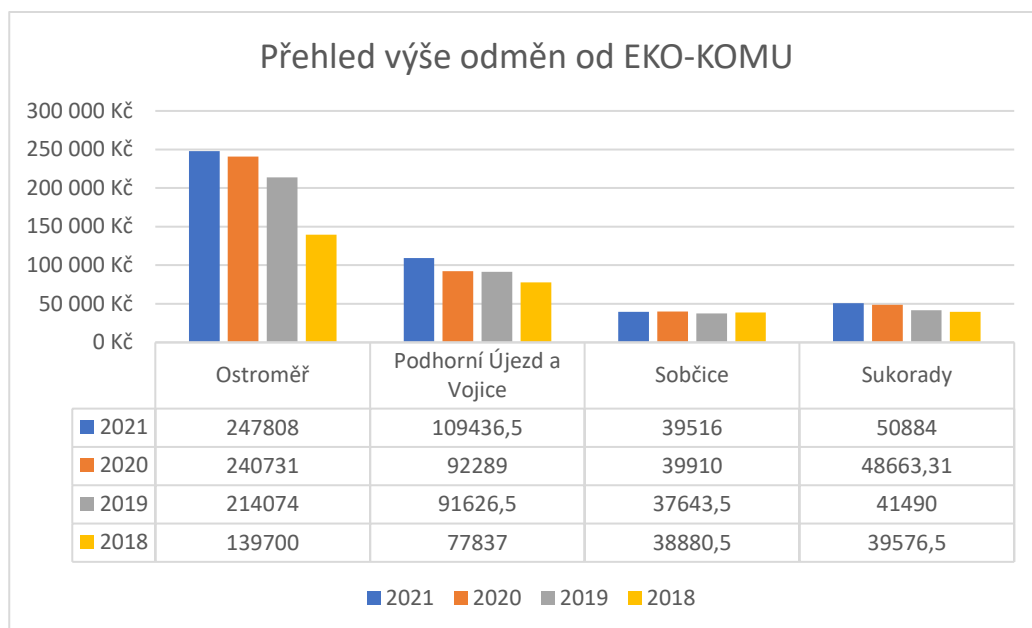
Graf 3 - Příjmy obcí z poplatků za odpadové hospodářství od občanů dle schválené OZV

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Graf 4 - Přehled odměn od EKO-KOMu za tříděný odpad v období 2018-2021

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

4.3 Výdaje ze systému odpadového hospodářství

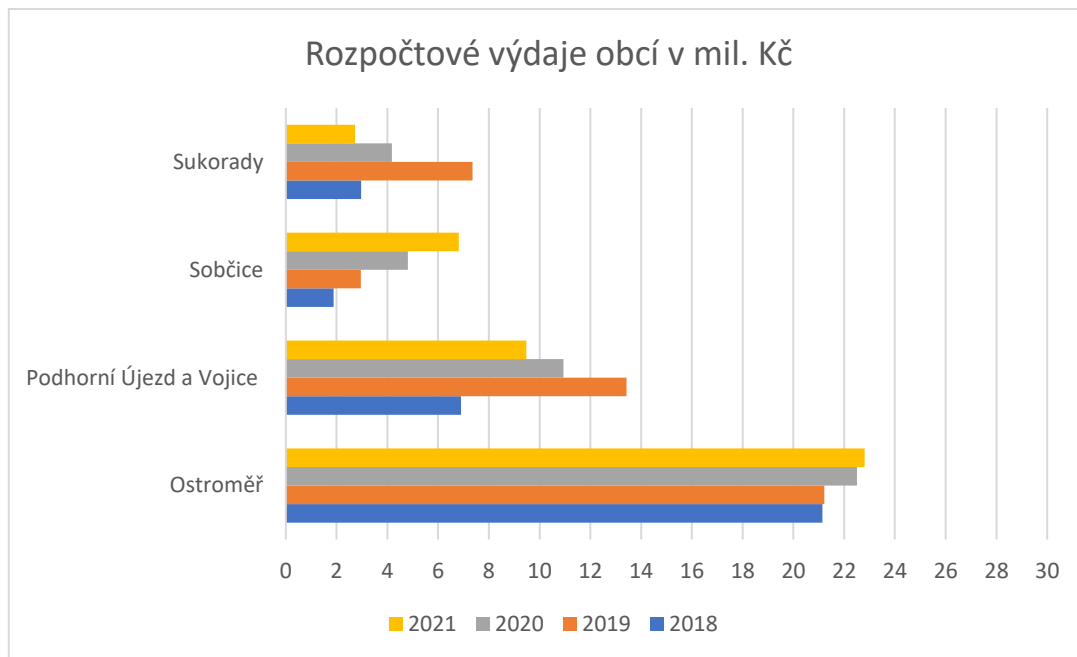
V rozpočtech obcí musíme zohlednit nejen jejich příjmovou část, ale také jejich druhou stranu, kterou nazýváme **výdaje**. Obce na svém katastrálním území mohou odděleně sbírat: papír, sklo, plasty, nápojový karton, kovy, bioodpad, elektroodpad, objemný odpad, nebezpečný odpad, textil a další složky odpadu. V praxi se jedná o sběr odpadů do nádob, pytlů či velkokapacitních kontejnerů, nebo ve sběrnách, sběrných dvorech, výkupnách apod.⁴⁶

Graf č. 5 vyjadřuje hodnotu rozpočtových výdajů jednotlivých obcí ve sledovaném období 2018-2021, které jsou velmi proměnlivé u všech sledovaných obcí. Například obec Sukorady měla nejvyšší výdaje za systém odpadového hospodářství v roce 2019 a nejnižší v roce 2018, obec Sobčice a obec Ostroměř nejvyšší v roce 2021, nejnižší v roce 2018, obec Podhorní Újezd a Vojice nejvyšší v roce 2019 a nejnižší v roce 2018.

⁴⁶ SAMOSEBOU.cz In: *Třídění odpadu.* [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/trideni-odpadu/>

Graf 5 - Rozpočtové výdaje obcí v letech 2018-2020

Zdroj: Schválené rozpočty obcí 2018-2022.

Vlastní zpracování.

4.3.1 Plánované výdaje obcí za OH

Tabulka 5 - Plánované výdaje obcí za OH

Plánované výdaje obcí za OH	2021	2020	2019	2018
obec Ostroměř	2 200 000	1 550 000	1 550 000	1 300 000
obec Podhorní Újezd a Vojice	835 000	748 000	738 000	633 000
obec Sobčice	317 000	257 000	240 000	220 000
obec Sukorady	272 000	222 000	222 000	204 000

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Na konci každého kalendářního roku dochází na veřejných zasedáních zastupitelstev obcí ke schválení rozpočtů na následující rozpočtový rok, ve kterém jsou obcemi stanoveny plánované výdaje na odpadové hospodářství.

Tabulka č. 5 ukazuje každoroční navyšování finančních prostředků za zajištění služeb v této oblasti. V případě zjištění překročení této položky rozpočtu obce v průběhu kalendářního roku, je tato situace řešena prostřednictvím Rozpočtového opatření, které

zajišťuje přesun rozpočtových prostředků, při němž se příjmy a výdaje vzájemně ovlivňují, aniž by se změnil celkový objem příjmů a výdajů. Jedná se například o přesuny z položky na položku nebo z paragrafu na paragraf u jednotlivých příjmů či výdajů. Následující Tabulka č. 6 zobrazuje skutečné výdaje obcí, které byly vynaloženy za odpadové hospodářství ve sledovaném období.

4.3.2 Skutečné výdaje obcí za OH

Tabulka 6 - Skutečné výdaje obcí za OH

Skutečné výdaje obcí za OH	2021	2020	2019	2018
obec Ostroměř	1 790 008	1 665 754	1 475 320	1 411 151
obec Podhorní Újezd a Vojice	861 884	834 036	834 036	701 025
obec Sobčice	309 672	359 682	302 781	270 493
obec Sukorady	246 336	225 747	208 986	187 379

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

4.3.3 Náklady za směsný komunální odpad

Tabulka 7 - Náklady za komunální odpad obcí

Náklady SKO v Kč /za jednotlivé roky	2021	2020	2019	2018
obec Ostroměř	996 729	991 624	977 485	787 550
obec Podhorní Újezd a Vojice	531 188	504 521	487 072	371 185
obec Sobčice	141 710	143 971	168 113	142 295
obec Sukorady	103 224	99 935	93 612	87 285

Zdroj: Podklady od obcí.

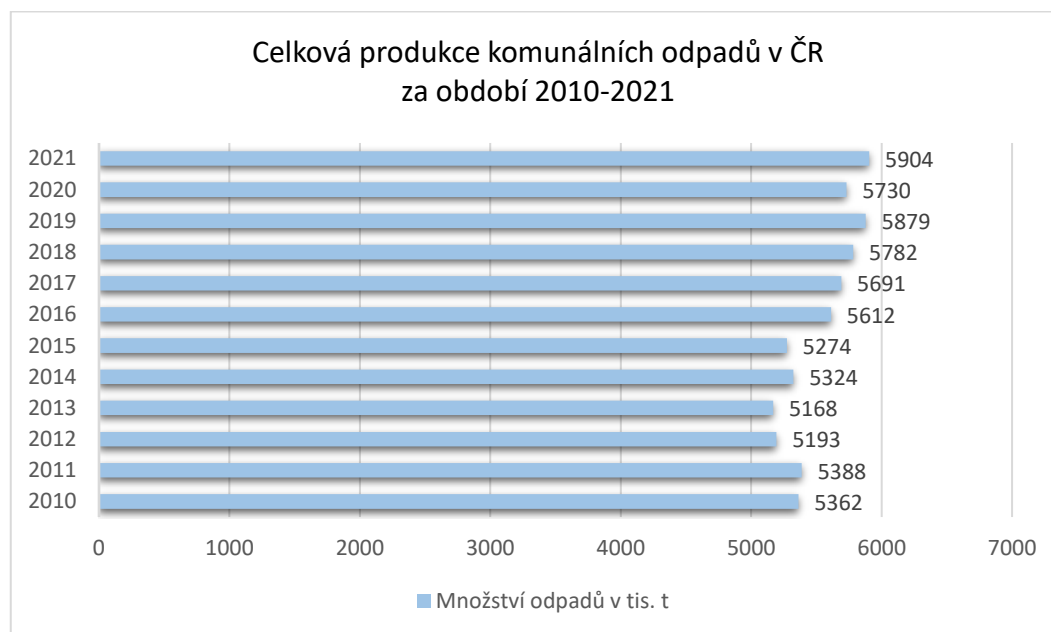
Vlastní zpracování.

Náklady za směsný komunální odpad se odvíjí od cen služeb za odstranění odpadu na skládce (včetně skládkovacího poplatku), cenou za logistické služby spojené s jeho shromažďováním a přepravou. U obce Sobčice jsou do nákladů za SKO dále zahrnuty další parametry, a to velikost odpadové nádoby a četnost svozu, neboť v této obci byla schválena Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, jehož základem je **kapacita** soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za dílčí období v litrech připadající na poplatníka. Zákon stanovuje maximální sazbu tohoto

poplatku, která činí 1 Kč za 1 litr. V obci Sobčice byla stanovena sazba ve výši 0,80 Kč za 1 litr. Obec Podhorní Újezd a Vojice a obec Sukorady, po schválení nové odpadové legislativy Vládou České republiky, se vydaly jinou cestou a na svém veřejném zasedání zastupitelstva obce schválily Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, jehož základem je poplatek vztahující se na **poplatníka**. Maximální výše tohoto poplatku může za rok činit 1 200 Kč.⁴⁷ Sazba poplatku u obce Podhorní Újezd a Vojice byla stanovena na 500 Kč, u obce Sukorady na 850 Kč. Obec Ostroměř žádnou OZV týkající se novely zákona o odpadech neschvalovala, neboť veškeré náklady za odpadové hospodářství jsou hrazeny z příjmů, konkrétně z vybrané daně z nemovitých věcí. Velikost nádoby se tak odvíjí od počtu členů v domácnosti.

Všechny výše vyjmenované obce spojuje jedna velmi důležitá věc, kterou nazýváme **motivace**. Nástroj, který obce využívají, aby své občany a další poplatníky motivovaly k produkování méně odpadu i k vyšší kvalitě třídění odpadu, aby tyto obce mohly dosahovat konkrétních cílů třídění a dále, aby se pomalými krůčky přibližovaly k celorepublikovým cílům dle Obrázku č. 3 této diplomové práce.

Graf 6 - Celková produkce komunálních odpadů v ČR za období 2010-21

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí ČR

Vlastní zpracování.

⁴⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: Sbíрка zákonů. ISSN 1211-1244.

4.3.4 Náklady za tříděný odpad

Tabulka č. 8, 10 a 12 a 14 zobrazuje náklady tříděného odpadu obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady za sledované období 2018-2021.

Tabulka 8 - Náklady odpadů obce Ostroměř

Náklady tříděného odpadu v Kč /obce Ostroměř /za jednotlivé roky	2021	2020	2019	2018
sběr papíru	95 703	84 214	66 900	84 368
sběr plastů	198 115	166 037	140 289	120 837
sběr skla	196 455	144 050	107 731	104 680
sběr nápojových kartonů	6 776	10 614	5 826	5 953
sběr kovů	12 170	14 923	4 018	6 078
CELKEM	509 219	419 838	324 864	312 816

Zdroj: Dotazník za rok 2018-2021 EKO-KOM obce Ostroměř.

Vlastní zpracování.

Každoroční zvýšení nákladů obce Ostroměř je patrné u sběru plastů i skla. Náklady u plastových obalů se v průměru každoročně navyšovaly v rozmezí od 16 % do 19 %, což odpovídá částce v rozmezí od 19 452 Kč do 32 078 Kč. Náklady za sběr kovů a nápojových kartonů jsou proměnlivé. U obou položek nejvyšší náklady byly v roce 2020, naopak nejnižší v roce předcházejícím.

Tabulka 9 - Produkce odpadů obce Ostroměř

Produkce nákladů v t /obec Ostroměř	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	13,8	14,4	12,3	12,3
Plastové obaly	28,6	28,4	25,8	24,1
Kompozitní obaly	1,0	1,8	1,0	1,0
Skleněné obaly	28,4	24,7	19,8	18,6
Jedlý olej a tuk	0,2	0,2	0,1	0,1
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,0	0,0	0,3	0,4
Barvy, lepidla,	0,2	0,1	0,0	0,1
Jiná nepoužitelná léčiva	0,0	0,0	0,0	0,0
Kovy	76,0	39,9	59,9	66,5
Biologicky rozložitelný odpad	56,6	66,5	49,3	50,5
Směsný komunální odpad	207,1	223,2	210,0	208,1
Objemný odpad	56,4	47,0	25,9	28,9

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady ISPOP.

Vlastní zpracování.

Tabulka 10 - Náklady odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice

Náklady tříděného odpadu v Kč /obce Podhorní Újezd a Vojice / za jednotlivé roky	2021	2020	2019	2018
sběr papíru	45 042	32 993	26 829	26 633
sběr plastů	67 975	66 228	53 657	44 559
sběr skla	67 289	70 360	48 182	49 169
sběr nápojových kartonů	412	3 645	2 737	0
sběr kovů	7 691	6 319	3 833	3 585
CELKEM	188 409	179 545	135 238	123 946

Zdroj: Dotazník za rok 2018-2021 EKO-KOM obce Podhorní Újezd a Vojice.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 zobrazuje náklady tříděného odpadu obce Podhorní Újezd a Vojice, ze které je patrné každoroční zvýšení položky za sběr papíru, plastů i kovů. Naopak ke snížení nákladů došlo u sběru nápojových kartonů. Kolísavé hodnoty můžeme sledovat u položky za sběr skla, kdy v roce 2019 došlo k nepatrnému poklesu v porovnání s rokem předešlým, naopak následující rok došlo k rapidnímu navýšení nákladů o 22 178 Kč, což je o téměř 46,02 %.

Tabulka 11 - Produkce odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice

Produkce nákladů v t /obec Podhorní Újezd a Vojice	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	6,8	5,4	4,8	5,2
Plastové obaly	10,1	10,8	9,7	8,7
Kompozitní obaly	0,0	0,6	0,5	0,5
Skleněné obaly	9,8	11,5	8,8	9,6
Jedlý olej a tuk	0,1	0,0	0,0	0,0
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,0	0,2	0,1	0,1
Barvy, lepidla,	0,1	0,1	0,0	0,0
Jiná nepoužitelná léčiva	0,0	0,0	0,0	0,0
Kovy	1,1	1,0	0,6	0,6
Biologicky rozložitelný odpad	2,5	16,0	15,0	19,0
Směsný komunální odpad	133,6	132,8	127,6	133,7
Objemný odpad	28,1	21,2	19,8	19,6

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady ISPOP.

Vlastní zpracování.

Tabulka 12 - Náklady odpadů obce Sobčice

Náklady tříděného odpadu /obce Sobčice /za jednotlivé roky	2021	2020	2019	2018
sběr papíru	24 689	23 949	17 784	15 434
sběr plastů	66 763	63 482	63 281	34 538
sběr skla	7 311	6 928	6 006	5 835
sběr nápojových kartonů	0	0	0	0
sběr kovů	0	0	0	0
CELKEM	98 763	94 158	87 071	55 807

Zdroj: Dotazník za rok 2018-2021 EKO-KOM obce Sobčice.

Vlastní zpracování.

U všech výše uvedených položek, které jsou vyjádřeny určitou hodnotou peněz, došlo k navýšení nákladů o několik procent. Srovnáme-li rok 2018 s rokem 2021 docházíme ke zjištění, že náklady za sběr papíru se zvýšily o téměř 59,96 %, sběr plastů o neuvěřitelných 93,30 % a sběr skla o 25,29 %. U položky sběr nápojových kartonů a kovů zůstaly hodnoty nulové. V obci Sobčice se kartonové obaly od nápojů odkládají do kontejneru na plastové obaly. Sběr a následný odvoz kovových obalů do sběrný je v kompetenci samotné obce, nikoliv svozové firmy.

Tabulka 13 - Produkce odpadů obce Sobčice

Produkce nákladů v t /obec Sobčice	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	2,9	3,3	2,1	1,9
Plastové obaly	3,8	4,3	4,2	4,4
Kompozitní obaly	0,0	0,0	0,0	0,0
Skleněné obaly	3,0	3,8	2,5	3,3
Jedlý olej a tuk	0,0	0,0	0,0	0,0
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,0	0,0	0,0	0,0
Barvy, lepidla,	0,2	0,0	0,0	0,0
Jiná nepoužitelná léčiva	0,0	0,0	0,0	0,0
Kovy	0,2	0,0	0,0	0,1
Biologicky rozložitelný odpad	56,5	57,5	72,0	76,0
Směsný komunální odpad	39,9	42,0	40,5	40,5
Objemný odpad	4,1	10,1	10,7	4,1

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady ISPOP.

Vlastní zpracování.

Tabulka 14 - Náklady odpadů obce Sukorady

Náklady tříděného odpadu /obce Sukorady /za jednotlivé roky	2021	2020	2019	2018
sběr papíru	27 054	24 917	19 317	14 553
sběr plastů	76 652	64 741	66 107	54 249
sběr skla	5 589	4 967	0	4 275
sběr nápojových kartonů	0	0	0	0
sběr kovů	0	0	0	0
CELKEM	109 295	94 625	85 424	73 077

Zdroj: Dotazník za rok 2018-2021 EKO-KOM obce Sukorady.

Vlastní zpracování.

Podobně jako u obce Sobčice došlo u obce Sukorady ve sledovaném období 2018-2021 k navýšení nákladů u položek za sběr papíru, plastů a skla o několik tisíc korun českých. Nejvyšší navýšení můžeme sledovat u sběru plastových obalů, kdy se náklady od roku 2018 do roku 2021 zvýšily o 22 403 Kč, což je téměř o 41,29 %. U sběru papíru se jednalo o navýšení o 12 501 Kč, což odpovídá 85,89 %. Sběr kovů je vykazován s nulovou hodnotou, neboť sběr kovů a železného odpadu každoročně zajišťuje místní spolek – sbor dobrovolných hasičů.

Tabulka 15 - Produkce odpadů obce Sukorady

Produkce nákladů v t /obec Sukorady	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	4,2	4,4	2,7	1,9
Plastové obaly	5,6	5,9	5,8	5,6
Kompozitní obaly	0,0	0,0	0,0	0,0
Skleněné obaly	3,3	3,2	3,2	3,2
Jedlý olej a tuk	0,0	0,0	0,0	0,0
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,0	0,0	0,0	0,0
Barvy, lepidla	0,1	0,0	0,1	0,0
Jiná nepoužitelná léčiva	0,0	0,0	0,0	0,0
Kovy	0,0	0,0	0,0	0,0
Biologicky rozložitelný odpad	0,0	0,0	0,0	0,0
Směsný komunální odpad	79,2	71,6	67,4	67,0
Objemný odpad	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady ISPOP.

Vlastní zpracování.

4.3.5 Náklady za bioodpad

Obce České republiky mohou nakládat s bioodpady v různém právním režimu (např. komunitním kompostováním, odděleným sběrem bioodpadu), musí se však řídit novelou zákona č. 229/2014 Sb. zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., která obcím ukládá povinnost zajistit místo pro oddělené soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO). Vyhláška č. 321/2014 Sb. upřesňuje, že povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování BRKO mají obce minimálně **v období od 1. dubna do 31. října**.⁴⁸ Tabulka č. 4 znázorňuje, jaký systém s nakládáním biologicky rozložitelným komunálním odpadem je nastaven v jednotlivých obcích mikroregionu a Tabulka č. 5 výši nákladů za BRKO.

Tabulka 16 - Forma zajištění bioodpadu v obcích

Položky/Název obce	Podhorní Újezd a Vojice			
	Ostroměř	Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
Komunitní kompostování		✓		✓
Oddělený sběr bioodpadu	✓	✓	✓	
Poskytovatel služeb:				
r. 2022	Severočeské komunální služby	obec Podhorní Újezd a Vojice	Jaroslav Hušek	---
r. 2021	--"--	Technické služby Hořice	Jaroslav Hušek	---
r. 2020	--"--	--"--	OK FYTOKOMP s.ro.	---
r. 2019	--"--	--"--	OK ZAHRADY s.r.o.	---
r. 2018	--"--	--"--	OK ZAHRADY s.r.o.	---

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

⁴⁸ Dotace z OPŽP, Operační program životní prostředí 2014-2020. In: *Jaké jsou povinnosti a možnosti obce při nakládání s bioodpadem? Využijte dotace z OPŽP!* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://www.opzp2014-2020.cz/clanek/jake-jsou-povinnosti-a-moznosti-obce-pri-nakladani-s-bioodpadem>

Tabulka 17 - Náklady za BRKO

Náklady BRKO/obec	Podhorní			
	Ostroměř	Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
2021	63 520	1 452	15 795	0
2020	44 200	33 047	41 009	0
2019	91 524	39 536	15 249	0
2018	88 740	18 121	14 036	0
CELKEM	287 984	92 156	86 089	0

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Výdaje za oddělené soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu obce Podhorní Újezd a Vojice za sledované čtyřleté období činily 92 156 Kč. U obce Sobčice činily 86 089 Kč, u obce Ostroměř 287 984 Kč. Obec Sukorady má za poskytování této služby nulové náklady, neboť občané této obce odevzdávají biologický odpad na místo, které funguje na principu komunitního kompostování a obec Sukorady má téměř nulové náklady za tuto formu zajištění bioodpadu na svém katastrálním území. Dále u obce Podhorní Újezd a Vojice můžeme vysledovat dvě protikladné hodnoty, a to extrémní nárůst nákladů, více než o 50 % a absolutní propad nákladů, který nastal v roce 2019. Nárůst nákladů byl způsoben navýšením počtu kontejnerů z 1 ks na 2 ks na bioodpad. Do roku 2018 kontejner na bioodpad byl umístěn pouze v Podhorním Újezdě, v roce 2019 byl druhý kontejner umístěn i do jeho místní části – Vojic. Absolutní propad nákladů za zajištění BRKO způsobila změna poskytovatele zajišťující soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Obec Podhorní Újezd a Vojice přešla na jinou formu zajišťující bioodpad v obci, a to na komunitní kompostování, které snížilo náklady více než o 95,60 %. I u obce Sobčice v roce 2020 můžeme vidět patřičný nárůst nákladů za odvoz BRKO. Ten byl způsoben úpravou podmínek zajišťující svoz bioodpadu. Firmě OK ZAHRADY s.r.o. skončila doba udržitelnosti projektu, který byl podpořen z fondů EU, díky kterému se náklady za svoz bioodpadu pohybovaly okolo 14 tis. Kč za rok. Po skončení této doby firma nebyla schopna udržet ceník služeb z roku 2018-2019 a služby zdražila. Se změnou ceníku došlo i ke změně názvu poskytovatele. Z OK ZAHRADY s.r.o. na OK FYTOKOMP s.r.o. Adresa sídla zůstala beze změny. Obecnímu úřadu Sobčice se náklady za svoz bioodpadu zdály příliš vysoké, a proto v roce 2020 provedl průzkum trhu (pozn. dodavatelů zajišťující svoz bioodpadů). Hlavním kritériem této poptávky byla objednávka vývozu bioodpadu ze

strany obce, nikoliv přesně stanovené termíny vývozu bioodpadu ze strany poskytovatele. Dne 6.11.2022 byla uzavřena Smlouva na svoz bioodpadů s panem Jaroslavem Huškem. Cena za jeden vývoz kontejneru na bioodpad činí 1 755 Kč včetně DPH 21 %.

4.3.6 Náklady za sběr olejů z domácností

Tabulka 18 - Náklady za sběr olejů z domácností

Náklady v Kč/Název obce	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
r. 2021	605	1210	605	0
r. 2020	605	1210	605	0
r. 2019	0	0	0	0
r. 2018	0	0	0	0

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Protože třídění použitých olejů z domácností má rozhodně smysl, rozhodly se obce Ostroměř, Podhorní Újezd i Sobčice tento sběr na svém katastrálním území zavést ještě dříve, než tato povinnost pro obce vznikla od 1. ledna 2020. První roky, po zavedení této služby, byly náklady nulové. Od roku 2020 se však tato situace změnila, neboť firmě začaly vznikat neplánované vícenáklady za zajištění této služby. Ke vzniku vícenákladů došlo z jednoho hlavního důvodu, a to, že lidé začali do odpadové nádoby, která byla určena pouze pro sběr olejů z domácností, odkládat nejen komunální odpad, ale také olej z motorových vozidel, který do této popelnice vůbec nepatří. Tato komodita patří do nebezpečných složek komunálního odpadu. Aby tato služba mohla být nadále v obci poskytována, byl mezi smluvními stranami (pozn. obcí a firmou zajišťující svoz olejů) sepsán Dodatek ke smlouvě, který tuto službu zpoplatnil částkou 605 Kč za 1 ks popelnice. V obci Sukorady je sběr olejů z domácností obstaráván firmou zajišťující svoz komunálního odpadu. Náklady za tuto službu jsou u obce Sukorady vyčísleny hodnotou nula, neboť náklady za svoz olejů z domácností jsou započítány do sazby za vývoz komunálního odpadu.

4.3.7 Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů

Nebezpečné odpady nepatří rozhodně do běžných kontejnerů na směsný odpad. Tyto odpady nebo obaly mají nebezpečné vlastnosti, které mohou mít nepříznivý vliv na zdraví lidí a životní prostředí.⁴⁹ Občan má několik možností, jak s tímto odpadem naložit. Jednou z možností je nebezpečný odpad odevzdat do sběrného dvora. Druhou možností je využít služeb firem, zajišťující mobilní svoz tohoto odpadu. V případě druhé varianty je nutná spolupráce s příslušným obecním úřadem.

Tabulka 19 - Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Ostroměř

Obec Ostroměř	2021	2020	2019	2018
Oddělený sběr nebezpečných odpadů	10 000	10 500	10 500	11 000
Oddělený sběr objemných odpadů	217 447	150 995	70 950	74 821

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 19 zobrazuje vynaložené náklady za sběr nebezpečných odpadů a sběr objemných odpadů za sledované období 2018-2021 obce Ostroměř. Z této tabulky je zřejmé, že náklady za sběr nebezpečných odpadů zůstávají téměř neměnné. Náklady se pohybují mezi částkou 10 000 Kč až 11 000 Kč, tudíž žádné extrémní navýšení nákladů v tomto období nedošlo. Opačná situace vznikla u položky – sběr objemných odpadů. V roce 2020 došlo k nárůstu nákladů o téměř 112,8 % oproti roku předešlému. Stejná situace nastala i v roce 2021. Náklady za sběr objemných odpadů se navýšily o 44 %, oproti roku 2020.

Tabulka 20 - Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice

Obec Podhorní Újezd a Vojice	2021	2020	2019	2018
Oddělený sběr nebezpečných odpadů	5 623	4 260	3 949	10 046
Oddělený sběr objemných odpadů	67 547	46 010	27 999	10 900

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

⁴⁹ RESPONO. In: *RESPONO*, děláme svět čistější. Nebezpečný odpad [online]. 28.10.2022. Dostupné z: <https://www.respono.cz/pro-obcany/nebezpecny-odpad/>

Tabulka č. 20 zobrazuje vynaložené náklady za sběr nebezpečných odpadů a sběr objemných odpadů za sledované období 2018-2021 obce Podhorní Újezd a Vojice. Náklady za sběr nebezpečných odpadů zůstávají téměř beze změny. Za zmínku stojí položka – sběr objemných odpadů, ze které lze vysledovat každoroční navýšení nákladů pohybujících se v rozmezí od 17 000 Kč až do 21 500 Kč. V roce 2019 se náklady za sběr objemných odpadů zvýšily o 156,87 %, v roce 2020 o 64,33 %, v roce 2021 o 46,81 % vždy v porovnání s rokem předešlým.

Tabulka 21 - Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Sobčice

Obec Sobčice	2021	2020	2019	2018
Oddělený sběr nebezpečných odpadů	0	0	0	0
Oddělený sběr objemných odpadů	14 910	34 458	29 202	28 718

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 21 zobrazuje vynaložené náklady za sběr nebezpečných odpadů a sběr objemných odpadů za sledované období 2018-2021 obce Sobčice. U položky sběr nebezpečných odpadů je zaznamenána nulová hodnota, neboť tyto náklady jsou zahrnuty do celkových nákladů za sběr komunálního odpadu. Velmi zajímavé jsou hodnoty u sběru objemových odpadů, kde můžeme vidět značný pokles nákladů v roce 2021. Téměř o jednu polovinu. Důvodem bylo snížení počtu objednaných kontejnerů na velkoobjemový odpad ze strany obecního úřadu. Počet kontejnerů se od roku 2021 snížil ze 2 ks na 1 ks. Tím došlo k značnému poklesu nákladů za tento odpad.

Tabulka 22 - Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Sukorady

Obec Sukorady	2021	2020	2019	2018
Oddělený sběr nebezpečných odpadů	0	0	9 979	6 080
Oddělený sběr objemných odpadů	0	0	9 752	6 102

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 22 zobrazuje vynaložené náklady za sběr nebezpečných odpadů a sběr objemných odpadů za sledované období 2018-2021 obce Sukorady. Obdobně jako u obce Sobčice, náklady za sběr nebezpečných odpadů se od roku 2020 staly součástí nákladů komunálního odpadu, a proto je tato položka vykazována s nulovou hodnotou. Kromě roků 2018 a 2019, kdy tyto náklady byly svozovou firmou fakturovány zvlášť. Náklady za sběr objemných odpadů u této obce vznikly pouze v roce 2018 a 2019. V následujících dvou letech tento sběr nebyl ze strany obce zajištěn, proto je tato položka vykazována s nulovou hodnotou.

4.3.8 Náklady za littering

Náklady obcí Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady za littering neboli úklid veřejných prostranství.

Tabulka 23 - Náklady za littering

Položky/Název obce	Ostroměř	Podhorní	Sobčice	Sukorady
		Újezd a Vojice		
r. 2021	70 000	8 586	1 000	7 676
r. 2020	120 000	2 571	420	1 500
r. 2019	120 000	11 314	0	1 500
r. 2018	286 000	6 353	0	1 500

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

V tabulce č. 23 jsou vyjádřeny náklady obcí za littering – úklid veřejných prostranství nacházejících se v katastrálním území dané obce. Největší rozlohu má obec Ostroměř, celkem 12,35 km², k tomu také odpovídají i nejvyšší náklady za littering, které v roce 2018 činily neuvěřitelných 286 000 Kč. Následující 3 roky došlo k výraznému poklesu, v roce 2021 se náklady snížily téměř o 216 000 Kč. U obce Podhorní Újezd a Vojice jsou náklady za sledované období 2018-2021 proměnlivé, nejvyšší náklady byly v roce 2019, nejnižší naopak rok poté. Obec Sobčice má náklady téměř nulové, důvodem je zapojení do úklidu veřejných prostranství místního spolku – Sboru dobrovolných hasičů Sobčice, který každoročně tuto aktivitu vykonává se svými členy – dětmi a mládeží. Obec Sukorady měla 3 roky po sobě jdoucí stejné náklady, až v roce 2021 stouply o 6 176 Kč.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Analýza příjmů a nákladů za OH

Tabulka 24 - Počet obyvatel v obcích k 1.1. daného roku

Počet obyvatel k 1.1. daného roku /Název obce	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
r. 2022	1335	645	284	224
r. 2021	1353	652	296	228
r. 2020	1349	654	297	222
r. 2019	1362	647	295	213
r. 2018	1365	646	298	208

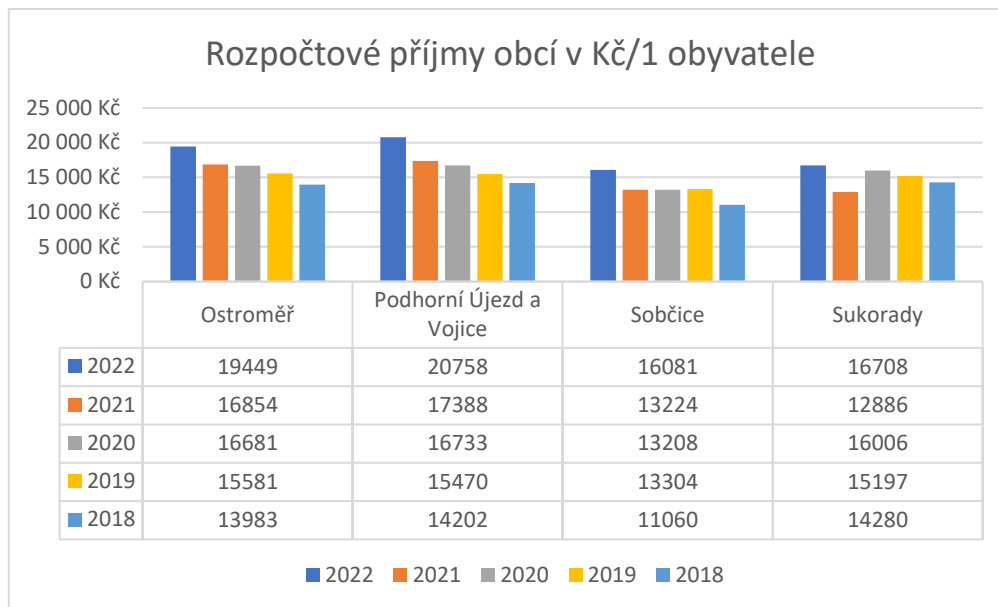
Zdroj: Český statistický úřad.

Vlastní zpracování.

5.2 Analýza příjmů za odpadové hospodářství

Podle počtu obyvatel jednotlivých obcí Mikroregionu Podchlumí, který vykazuje Tabulka č. 24, by se z počátku mohlo zdát, že nejvyšší příjmy na 1 obyvatele bude mít obec Ostroměř, jejíž průměrný počet obyvatel za období 2018-2022 se pohybuje okolo 1353 lidí. Graf č. 7 nám však tuto domněnku vyvrací a ukazuje, že nejvyšší příjmy na 1 obyvatele v roce 2022, 2021, 2020 i 2018 měla obec Podhorní Újezd a Vojice. Velmi vyrovnané příjmy na 1 obyvatele v období 2019-2021 vykazuje obec Sobčice a obec Ostroměř. U obce Sobčice se v průměru jedná o částku kolem 13 245 Kč, u obce Ostroměř v průměru o částku 16 372 Kč. Nejvyšší příjmy na 1 obyvatele u všech analyzovaných obcí vykazuje rok 2022. U obce Ostroměř v porovnání s rokem předešlým se jedná o navýšení o 15 %, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 19 %, u obce Sobčice o 21 % a obce Sukorady o 29 %. Naopak nejnižší příjmy na 1 obyvatele u obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice i Sukorady vykazuje rok 2018.

Graf 7 - Rozpočtové příjmy obcí v Kč/1 obyvatele

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

5.2.1 Odměny od EKO-KOMU v Kč na 1 obyvatele

Tabulka 25 - Výše odměny v Kč/1 obyvatele

Výše odměny od EKO-KOMU v Kč na 1 obyvatele /Název obce	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
r. 2021	183	167	133	223
r. 2020	178	141	134	219
r. 2019	157	141	127	197
r. 2018	102	120	130	190

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 25 vykazuje výši odměn na 1 obyvatele jednotlivých obcí za třídění odpadů z obalů – skleněného, plastového, papírového a kompozitního, kterou obce získávají od společnosti EKO-KOM. Z tabulky je dále patrný každoroční nárůst výše těchto odměn. U obce Ostroměř v roce 2019 nárůst odměny činil o 53,92 %, tj. o 55 Kč na 1 obyvatele, v roce 2020 o 13,38 %, tj. o 21 Kč a v roce 2022 o 2,80 %, tj. o 5 Kč. U obce Podhorní Újezd

a Vojice v roce 2019 nárůst odměny činil o 17,5 %, tj. o 21 Kč na 1 obyvatele, rok 2020 byl totožný s rokem 2021, v roce 2022 opět došlo k nárůstu výše odměny o 18,44 %, tj. o 26 Kč. U obce Sobčice došlo ve dvou případech k poklesu výše odměny na 1 obyvatele, a to v roce 2020 o 2,31 %, tj. o 3 Kč a v roce 2022 o 0,74 %, tj. o 1 Kč. V roce 2021 došlo k nárůstu výše odměny o 5,51 %, tj. o 7 Kč na 1 obyvatele. Posledním sledovaným subjektem byla obec Sukorady, která vykazuje každoroční navýšení odměny. V roce 2020 to bylo o 3,68 %, tj. o 7 Kč, v roce 2021 o 11,17 %, tj. o 22 Kč a v roce 2022 o 1,83 %, tj. o 4 Kč na 1 obyvatele.

Nejvyšší odměny za systém tříděného sběru vykazuje obec Sukorady, kde výše odměny na 1 obyvatele činí 223 Kč v roce 2021. To je o 21,85 % více než obec Ostroměř, o 33,53 % více než obec Podhorní Újezd a Vojice a o 67,67 % více než obec Sobčice.

Tabulka 26 - Výše odměny v Kč/1 tunu

Výše odměny od EKO-KOMU v Kč za 1 t tříděného odpadu /Název obce	Ostroměř	Podhorní Újezd a Vojice	Sobčice	Sukorady
r. 2021	3 451	4 098	4 074	3 863
r. 2020	3 473	3 261	3 500	3 596
r. 2019	3 635	3 849	4 277	3 549
r. 2018	2 495	3 243	4 050	3 695

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 26 vykazuje výši odměn za jednu tunu tříděného skleněného, plastového, papírového a kompozitního odpadu, který svozová firma vyveze z jednotlivých katastrálních území za daný kalendářní rok. U obce Ostroměř došlo k nárůstu výše odměny pouze v roce 2019 o 45,69 %, tj. o 1 140 Kč. V ostatních případech došlo k mírnému poklesu výše odměny. V roce 2020 to bylo o 4,46 %, tj. o 162 Kč, v roce 2021 o 0,63 %, tj. o 22 Kč. Obce Podhorní Újezd a Vojice a Sobčice zaznamenaly nárůst výše odměny v roce 2019 a 2021. V roce 2019 u obce Podhorní Újezd a Vojice se jednalo o navýšení o 18,69 %, tj. o 606 Kč, u obce Sobčice o 5,60 %, tj. o 227 Kč, v roce 2021 u obce Podhorní Újezd a Vojice o 25,67 %, tj. o 837 Kč a u obce Sobčice o 16,40 %, tj. o 574 Kč. U obce Sukorady došlo k nárůstu výše odměny za jednu tunu tříděného odpadu pouze v roce 2021 o 7,42 %, tj. o 267 Kč a v roce 2020 o 1,32 %, tj. o 47 Kč. V roce 2019 došlo k poklesu výše odměny, a to o 3,95 %, tj. o 146 Kč.

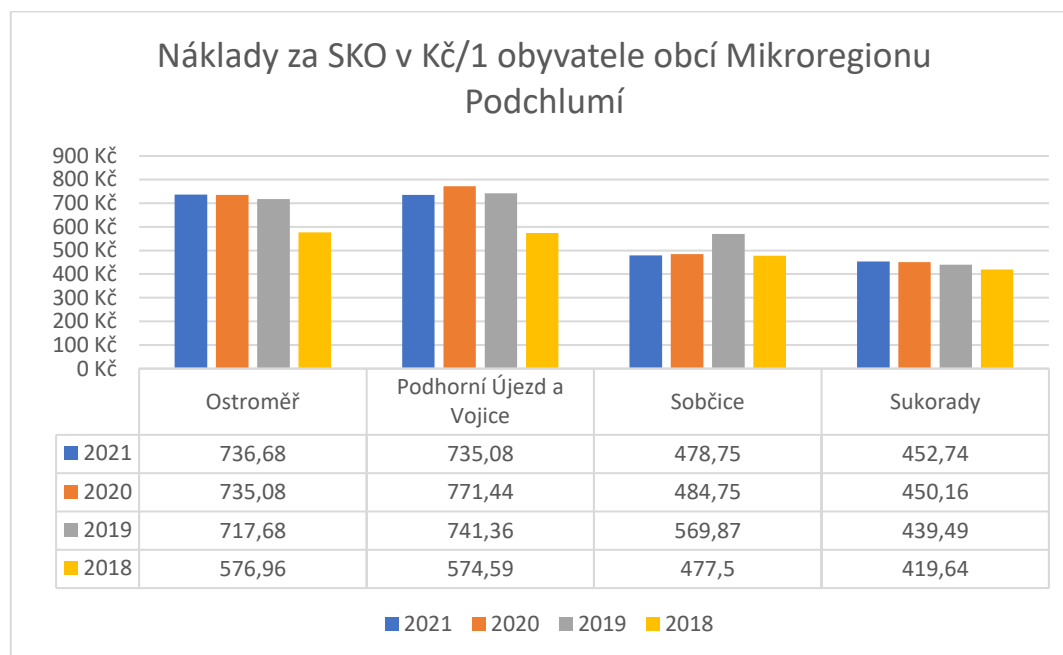

5.3 Analýza nákladů za odpadové hospodářství

5.3.1 Směsný komunální odpad v Kč/1 obyv.

- Z pohledu obcí Mikroregionu Podchlumí

Graf 8 - Náklady za KO v Kč/1 obyv. obcí MP

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování

Graf č. 8 znázorňuje náklady za směsný komunální odpad v českých korunách na 1 obyvatele obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady za sledované období 2018-2021. Z uvedených dat vyplývá, že nejvyšší hodnoty na 1 obyvatele jsou vykazovány u obce Ostroměř a Podhorní Újezd a Vojice, jejichž hodnoty se od roku 2019 pohybují přes hranici 700 Kč. Což převyšuje hranici celorepublikové hodnoty (pozn. KO v Kč/1 obyv. ČR), která se od roku 2019 do roku 2021 pohybuje od 548 Kč do 611 Kč. Největší skok v nárůstu nákladů u všech analyzovaných obcí proběhl v roce 2019, kdy se náklady zvýšily u obce Ostroměř o 24,39 %, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 29,02 %, u obce Sobčice o 19,34 % a u obce Sukorady o 4,73 % v porovnání s předešlým rokem.

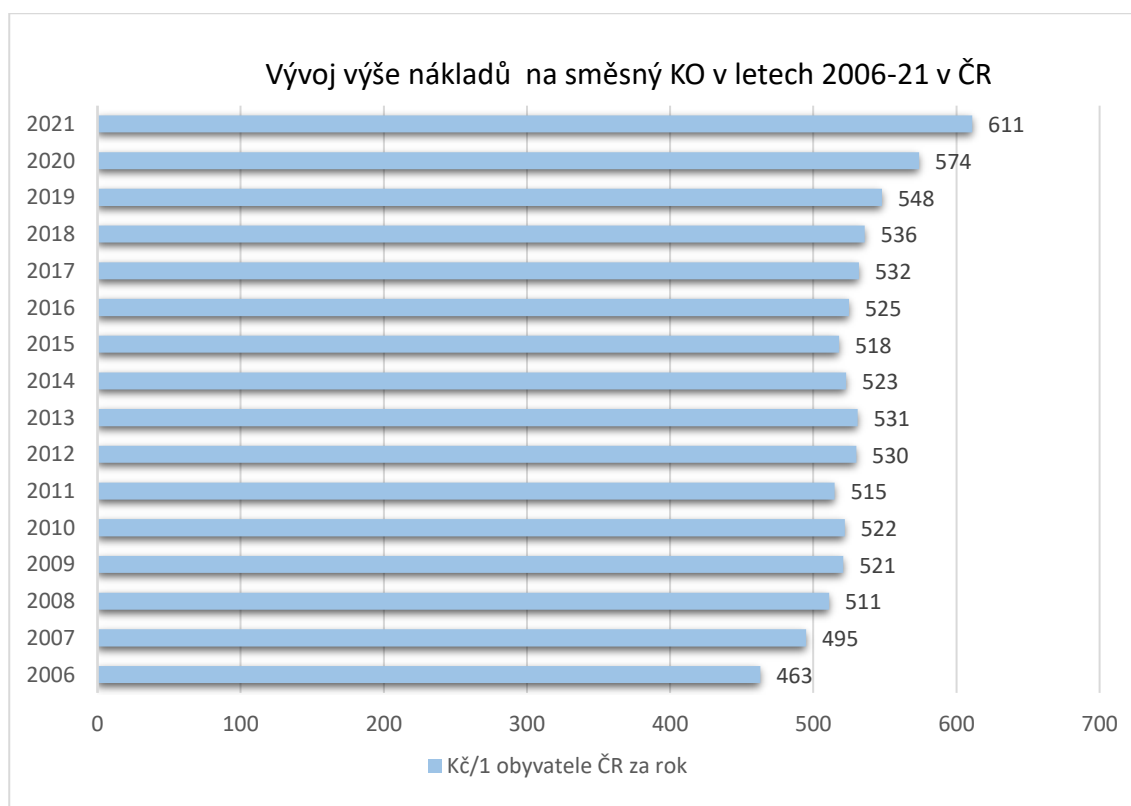
Graf č. 9 analyzuje vývoj výše nákladů za směsný komunální odpad v Kč/1 obyvatele České republiky za sledované období 2006-2021. Od roku 2015 je zřejmý každoroční nárůst

nákladů o několik jednotek korun. V roce 2021 to bylo téměř o 37 Kč/1 obyv. v porovnání s rokem 2020.

Z Grafu č. 8 můžeme vyhodnotit, zdali náklady za komunální odpad v Kč/1 obyvatele obcí Mikroregionu Podchlumí se vejdou do celorepublikových hodnot, které vykazuje Graf č. 9. Velmi překvapivé výsledky můžeme spatřovat u obce Ostroměř a Podhorní Újezd a Vojice, jejichž hodnoty za sledované období 2018-2021 převyšují celorepublikové hodnoty. U obce Ostroměř to je téměř o 125,68 Kč v roce 2021, o 161,08 Kč v roce 2020, o 169,68 Kč v roce 2019 a o 40,96 Kč v roce 2018. U obce Podhorní Újezd a Vojice je to o 124,08 Kč v roce 2021, o 197,44 Kč v roce 2020, o 193,36 Kč v roce 2019 a o 38,59 Kč v roce 2018. Obec Sobčice i obec Sukorady zůstávají pod celorepublikovými hodnotami. U obce Sobčice se data pohybují v rozmezí od 477,50 Kč do 569,87 Kč, u obce Sukorady to je od 419,64 Kč do 452,74 Kč.

- Z pohledu České republiky

Graf 9 – Vývoj nákladů za KO v Kč/1 obyv. v ČR

Zdroj: www.ekokom.cz

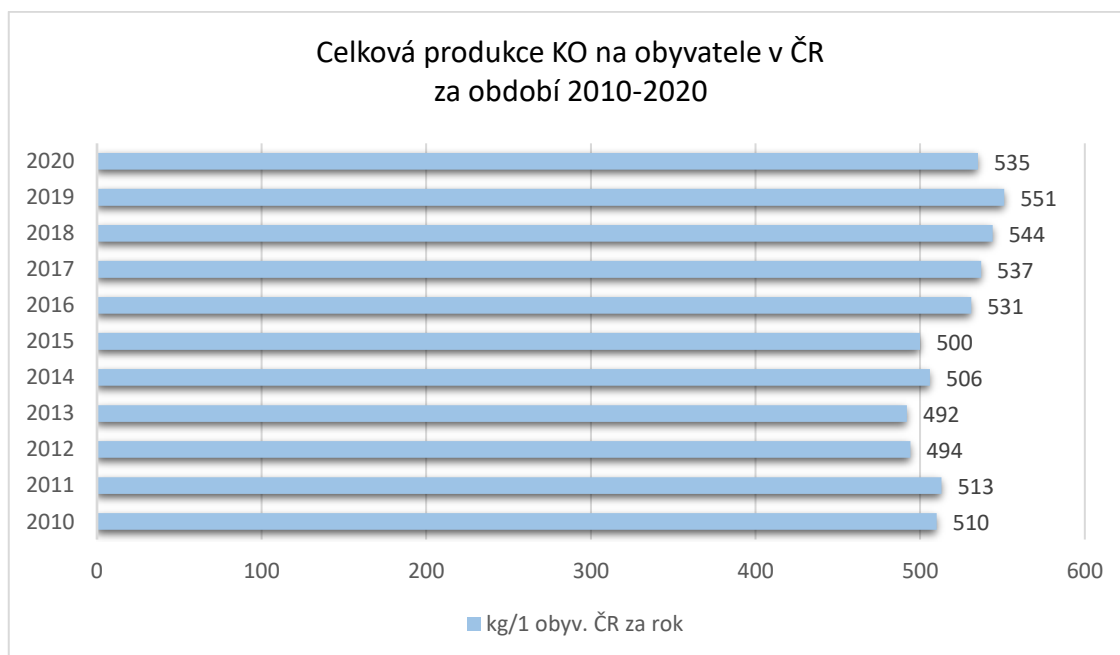
Vlastní zpracování.

Obrázek 11 – Komunální odpad vyprodukovaný v letech 2006 – 2021

Zdroj: Eurostat (online datový kód: env_wasmun).

Graf 10 – Celková produkce KO v kg na 1 obyv. v ČR

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí ČR.

Vlastní zpracování.

Graf č. 10 vykazuje množství vyprodukovaného komunálního odpadu v kilogramech na jednoho obyvatele České republiky za jednotlivé kalendářní roky v období 2010-2020. Nejnižší vyprodukované množství komunálního odpadu bylo v letech 2012-2013, kde se

produkce odpadu udržela pod hranicí 500 kg/1 obyv. Od roku 2015 docházelo k postupnému navyšování této hodnoty. Vrcholu bylo dosaženo v roce 2019, kdy hodnota celkové produkce KO dosáhla hranice 551 kg/1 obyv. Mírný pokles zaznamenal rok následující, kdy celková produkce klesla o 16 kg/1 obyv.

5.3.2 Produkce odpadů v kg/1 obyv.

- Z pohledu obcí Mikroregionu Podchlumí:

Tabulka 27 – Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Ostroměř

Produkce odpadů v kg/1 obyv. /obec <i>Ostroměř</i>	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	10,20	10,67	9,03	9,01
Plastové obaly	21,14	21,05	18,94	17,66
Kompozitní obaly	0,73	1,33	0,73	0,73
Skleněné obaly	20,99	18,31	14,53	13,63
Jedlý olej a tuk	0,18	0,15	0,07	0,07
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,00	0,00	0,22	0,29
Barvy, lepidla,	0,18	0,07	0,00	0,07
Jiná nepoužitelná léčiva	0,00	0,00	0,00	0,00
Kovy	41,52	29,58	43,98	48,72
Biologicky rozložitelný odpad	41,83	49,32	36,20	37,00
Směsný komunální odpad	153,06	165,46	154,19	152,45
Objemný odpad	41,68	34,84	19,02	21,17
<i>CELKEM</i>	<i>331,51</i>	<i>330,78</i>	<i>296,91</i>	<i>300,80</i>

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 27 znázorňuje hodnoty celkové produkce odpadů v kilogramech na jednoho obyvatele obce Ostroměř. Některé hodnoty jako například kompozitní obaly, jedlý olej a tuk, obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo barvy a lepidla jsou velmi nízké, mnohdy až zanedbatelné. Jejich hodnota (pozn. až na jeden případ) nepřesáhla hranici 1 kg/1 obyv. Naopak u položky objemný odpad, skleněné obaly či plastové obaly můžeme vidět každoroční nárůst této komodity. Papírové a lepenkové obaly za sledované období se pohybují v průměru okolo 9,72 Kg/1 obyv. Alarmující jsou hodnoty u položky objemný odpad, kdy se v roce 2020 vyprodukovaný odpad zvýšil o 15,82 kg/1 obyv. a v roce 2021 o 6,84 kg/1 obyv. Vždy v porovnání s rokem předešlým.

Velmi pozitivní je pokles hodnoty u směšného komunálního odpadu, kdy se tato hodnota v roce 2021 snížila o 6,84 kg/1 obyv. ve srovnání s rokem předešlým. V průměru za sledované období se vyprodukovalo celkem 156,29 kg/1 obyv., což je druhá nejnižší hodnota v porovnání s ostatními analyzovanými obcemi. Obec Podhorní Újezd a Vojice za sledované čtyřleté období v průměru vyprodukovala 203,04 kg/1 obyv., obec Sobčice 137,39 kg/1 obyv. a obec Sukorady 323,41 kg/1 obyv.

Tabulka 28 – Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Podhorní Újezd a Vojice

<i>Produkce odpadů v kg/1 obyv. /obec Podhorní Újezd a Vojice</i>	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	10,43	8,26	7,42	8,05
Plastové obaly	15,49	16,51	14,99	13,46
Kompozitní obaly	0,00	0,92	0,77	0,77
Skleněné obaly	15,03	17,58	13,60	14,86
Jedlý olej a tuk	0,15	0,00	0,00	0,00
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,00	0,30	0,15	0,15
Barvy, lepidla,	0,15	0,15	0,00	0,00
Jiná nepoužitelná léčiva	0,00	0,00	0,00	0,00
Kovy	1,69	0,15	0,93	0,93
Biologicky rozložitelný odpad	3,83	24,46	23,18	29,41
Směšný komunální odpad	204,91	203,06	197,22	206,97
Objemný odpad	43,10	32,42	30,56	30,34
CELKEM	294,78	303,81	288,82	304,94

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 28 znázorňuje hodnoty celkové produkce odpadů v kilogramech na jednoho obyvatele obce Podhorní Újezd a Vojice. Souhrnná data roku 2018 i 2019, která jsou zvýrazněna zelenou barvou, se velmi podobají souhrnným výsledkům obce Ostroměř. Pozitivní zprávou je hodnota, které bylo dosaženo v roce 2021, kdy celková produkce 294,78 kg/1 obyv. se snížila ve srovnání s rokem 2020 o 9,03 kg/1 obyv. Velmi stabilní hodnoty jsou u položky plastové obaly, pohybující se v průměru okolo 15,11 kg/1 obyv./rok, dále položka směšný komunální odpad či skleněné obaly. Viditelný pokles produkce odpadů je patrný u položky biologicky rozložitelný odpad, kdy se hodnota v roce 2021 snížila o téměř 20,63 kg/1 obyv. v porovnání s předešlým rokem. Důvodem snížení této hodnoty byl přechod na jinou formu zajišťující svoz bioodpadu v obci. A to konkrétně na komunitní kompostování, které snížilo náklady více než o 95,60 %. Zde vyvstává otázka, zdali to bylo

správné rozhodnutí ze strany zastupitelstva obce. Změnu, která byla v obci zavedena, občané této obce kladně nepřijali a nová místa určení pro odložení bioodpadu nevyužívají tak často, jak bylo zvykem v předešlých letech. Zaměříme-li pozornost na hodnotu pole s názvem směsný komunální odpad, je zřejmé, že tato obec v porovnání s ostatními analyzovanými obcemi má druhé nejhorší výsledky u této komodity. To svědčí o tom, že lidé odkládají stále velké množství odpadu do popelnic na směsný komunální odpad. Odpad, který by se mohl vytrít do některých nádob na tříděný odpad.

Tabulka 29 - Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Sobčice

<i>Produkce odpadů v kg/1 obyv.</i>				
<i>/obec Sobčice</i>				
	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	9,80	11,11	7,12	6,38
Plastové obaly	12,84	14,48	14,24	14,77
Kompozitní obaly	0,00	0,00	0,00	0,00
Skleněné obaly	10,15	12,79	8,47	11,07
Jedlý olej a tuk	0,19	0,25	0,00	0,00
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,00	0,00	0,00	0,00
Barvy, lepidla,	0,68	0,00	0,00	0,00
Jiná nepoužitelná léčiva	0,00	0,00	0,00	0,00
Kovy	0,68	0,00	0,00	0,00
Biologicky rozložitelný odpad	190,88	193,60	244,07	255,03
Směsný komunální odpad	134,80	141,41	137,29	136,04
Objemný odpad	13,85	34,44	36,27	13,83
CELKEM	373,87	408,08	447,46	437,12

Vlastní zpracování.

Tabulka č. 29 znázorňuje hodnoty celkové produkce odpadů v kilogramech na jednoho obyvatele obce Sobčice. Některé hodnoty v tabulce, spadající převážně do nebezpečných složek komunálního odpadu, vykazují nulovou hodnotu. Důvodem je fakt, že tyto odpady nebyly občany obce Sobčice odevzdány při svozu zmiňovaných komodit, který probíhá v obci 2 x ročně a je zajištěn svozovou firmou Severočeské komunální služby s.r.o. Velmi pěkné hodnoty vykazují položky směsný komunální odpad a objemný odpad. Hodnota u SKO se v roce 2021 ve srovnání s rokem 2020 snížila o 6,61 kg/1 obyv., u objemného odpadu o 6,74 kg/1 obyv. Důvodem je snížení počtu přistavených kontejnerů v obci, a to ze 2 ks na 1 ks, jejichž svoz probíhá 2 x ročně. Velmi stabilní hodnoty můžeme zaznamenat u položky plastové obaly, v průměru za sledované období se na 1 obyvatele

vytřídilo 56,33 kg, u položky skleněné obaly 10,62 kg. U obce Sobčice, v porovnání s ostatními analyzovanými obcemi, vychází nejnižší hodnota u položky skleněné obaly a papírové obaly (pozn. v některých případech). Naopak nejvyšší hodnoty ve srovnání s ostatními obcemi vykazuje položka biologický rozložitelný odpad. Obyvatelé této obce jsou „mistry“ v odkládání této komodity na místo určené pro tento odpad. Velmi pozitivní výsledky má položka směsný komunální odpad. Jsou to jedny s nejnižších hodnot v porovnání s ostatními obcemi mikroregionu.

Tabulka 30 - Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Sukorady

<i>Produkce odpadů v kg/1 obyv. /obec Sukorady</i>	2021	2020	2019	2018
Papírové a lepenkové obaly	17,77	18,49	12,67	9,04
Plastové obaly	23,70	26,71	27,23	27,06
Kompozitní obaly	0,00	0,00	0,00	0,00
Skleněné obaly	13,87	14,41	14,98	15,38
Jedlý olej a tuk	0,04	0,00	0,04	0,00
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,00	0,00	0,00	0,00
Barvy, lepidla, Jiná nepoužitelná léčiva	0,42	0,00	0,47	0,00
Kovy	0,00	0,00	0,00	0,00
Biologicky rozložitelný odpad	0,00	0,00	0,00	0,00
Směsný komunální odpad	332,77	322,30	316,43	322,12
Objemný odpad	0,00	0,00	0,00	0,00
CELKEM	388,57	381,91	371,82	373,60

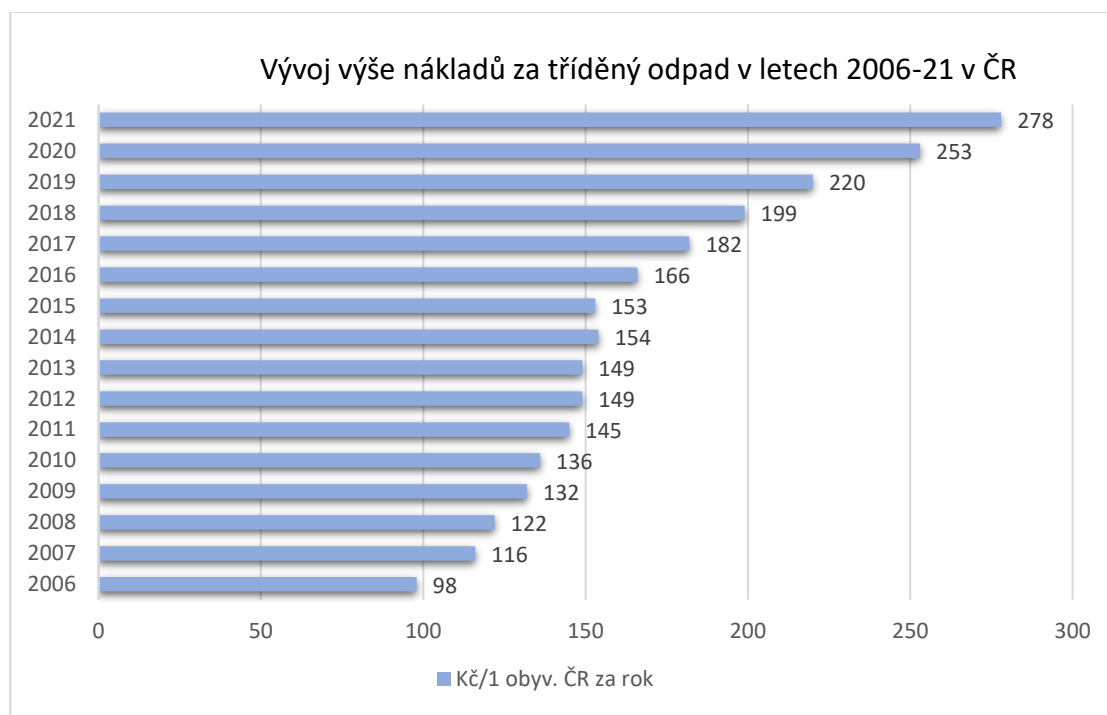
Vlastní zpracování.

Tabulka č. 30 znázorňuje hodnoty celkové produkce odpadů v kilogramech na jednoho obyvatele obce Sukorady. Podobně jako u obce Sobčice, některé položky vykazují nulové hodnoty, nebo hodnoty, které nepřesahují hodnotu 1 kg/1 obyv. Prvenství nejvyšších hodnot u položek papírové/lepenkové obaly a plastové obaly zaujímá právě zmiňovaná obec Sukorady. Ta vytřídí u komodity papírové obaly za sledované období v průměru 14,49 kg/1 obyv. V porovnání s obcí Ostroměř je to v průměru o 4,76 kg/1 obyv. méně než Sukorady, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 5,95 kg/1 obyv. a u obce Sobčice o 5,89 kg/1 obyv. méně. U komodity plastové obaly u obce Ostroměř je to o 6,48 kg/1 obyv. méně, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 11,07 kg/1 obyv. a u obce Sobčice o 12,1 kg/1 obyv. méně. Extrémně vysoké hodnoty oproti ostatním obcím můžeme zaznamenat u

položky směsný komunální odpad, kde se tato hodnota rok od roku navyšuje. V porovnání s obcí Sobčice, která v této komoditě zaujímá prvenství, rozdíl v roce 2021 činil neuvěřitelných 197,97 kg/1 obyv., v roce 2020 180,89 kg/1 obyv., v roce 2019 179,14 kg/1 obyv. a v roce 2018 186,08 kg/1 obyv. U obce Sukorady nastal zajímavý jev. Přestože jsou obyvatelé této obce nejlepší „třidiči“ papírových a plastových obalů a z výsledků je patrné, že třídí na vysoké úrovni, přesto tu vzniká paradox v tom, že tato činnost má značné rezervy, neboť obec Sukorady zaujímá prvenství v nejvíce vyprodukovaném KO v období 2018-2021.

5.3.3 Tříděný odpad

Graf 11 - Výše nákladů za tříděný odpad

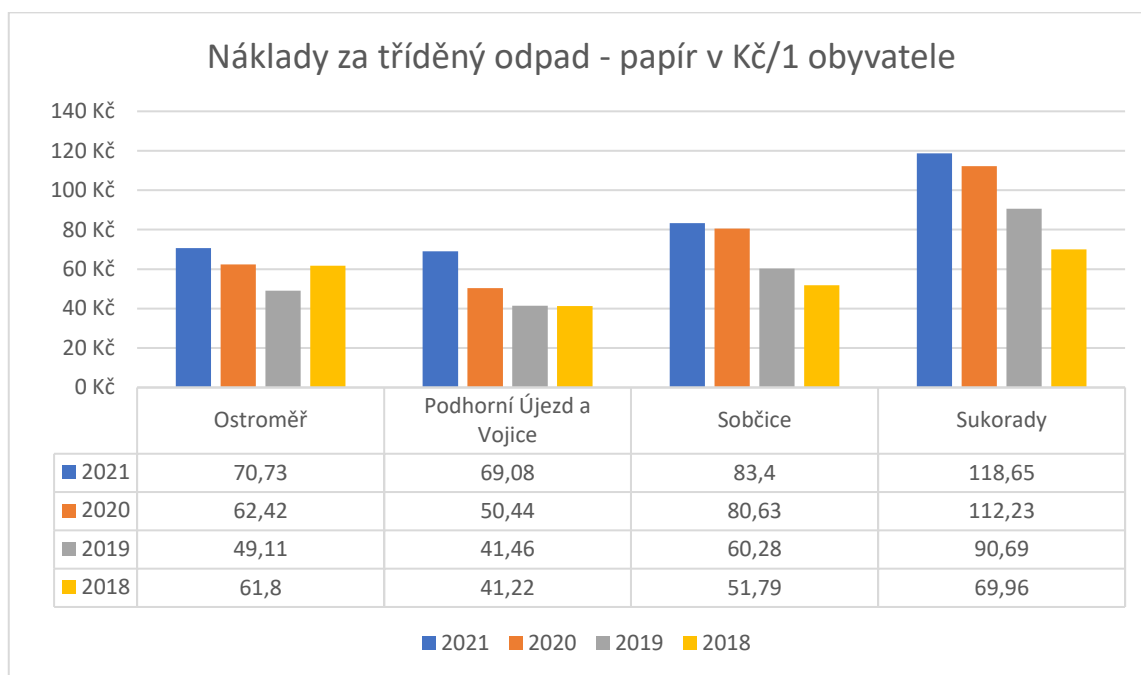
Zdroj: www.ekokom.cz

Vlastní zpracování.

Graf č. 11 znázorňuje vývoj nákladů za tříděný odpad za období 2006-2021 v České republice, jehož křivka má stoupající tendenci. V roce 2021 se hodnota nákladů dostala na částku 278 Kč/1 obyv. ČR, což je nejvyšší hodnota za celé sledované období. Je velmi důležité odpad třídít, neboť umožňujeme jeho další recyklaci, kterou snižujeme množství odpadu odváženého na skládky a šetříme tak životní prostředí.

Graf 12 - Náklady za tříděný odpad - papír v Kč/1 obyvatele

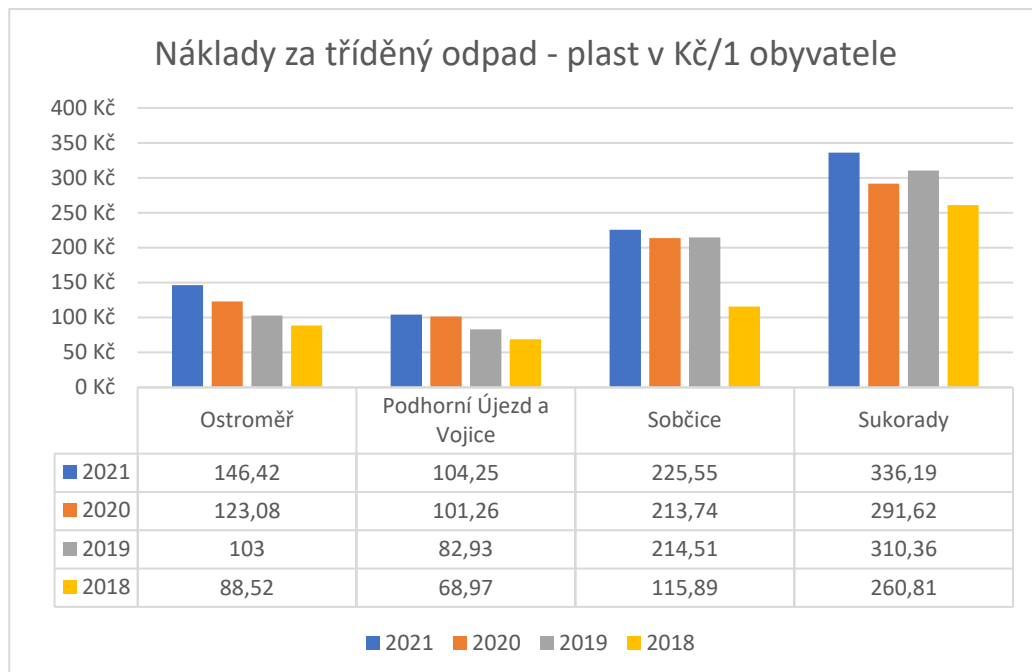
Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování

Graf č. 12 znázorňuje náklady za třídění papírových obalů v českých korunách na jednoho obyvatele obcí Mikroregionu Podchlumí. Z uvedených dat je patrný téměř každoroční nárůst těchto nákladů u všech sledovaných obcí, až na jednu výjimku v roce 2019 u obce Ostroměř, kdy došlo k poklesu těchto nákladů.

V průměru se náklady za třídění papírových obalů u obce Ostroměř ve sledovaném období zvyšovalo meziročně o 6,63 %, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 19,73 %, u obce Sobčice o 17,86 % a u obce Sukorady o 19,7 %. Nejvyšší náklady na 1 obyvatele vyšly u Sukorad, kdy náklady v roce 2021 byly spočítány na 118,65 Kč/ 1 obyvatele. Naopak nejnižší hodnota 69,08 Kč na 1 obyvatele vychází u obce Podhorní Újezd a Vojice.

Graf 13 - Náklady za tříděný odpad - plast v Kč/1 obyvatele

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

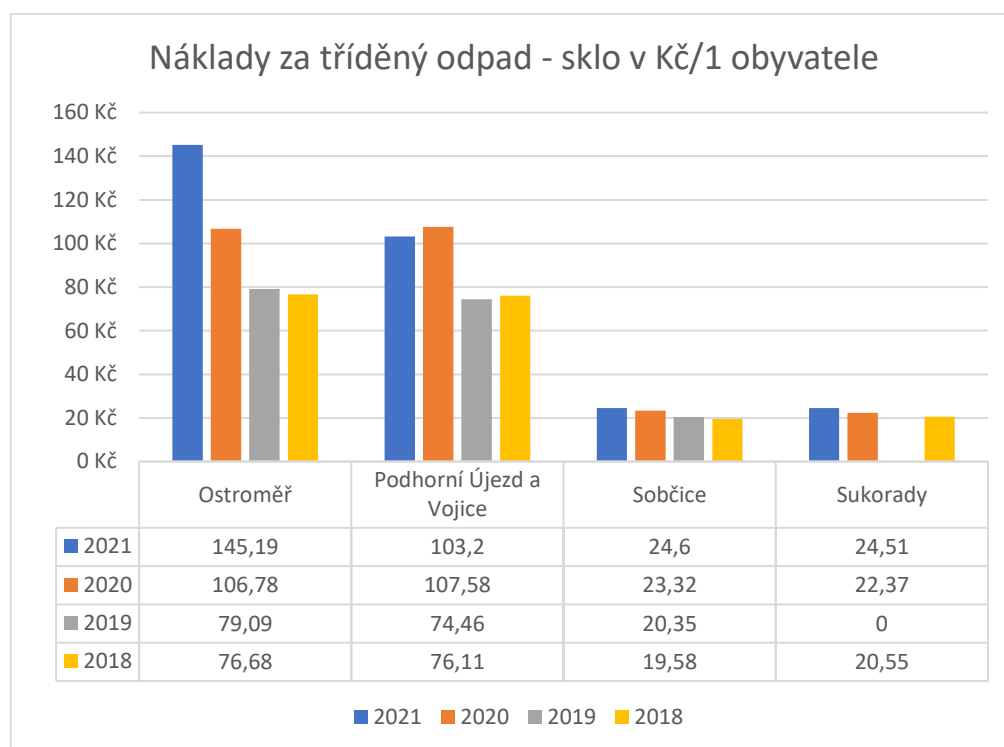
Graf č. 13 znázorňuje náklady za třídění plastových obalů v českých korunách na jednoho obyvatele obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady. Podobně jako u Grafu č. 7 je viditelný téměř každoroční nárůst nákladů za třídění plastových obalů u všech sledovaných obcí. Výjimkou je rok 2020 u obcí Sobčice a Sukorady, kdy došlo k poklesu těchto nákladů.

V průměru se náklady za třídění plastových obalů u obce Ostroměř ve sledovaném období zvyšovalo meziročně o 18,27 %, u obce Podhorní Újezd a Vojice o 15,10 %, u obce Sobčice o 30,09 % a u obce Sukorady o 28,24 %. Nejvyšší náklady podobně jako u třídění papírového obalu vznikly u Sukorad, kdy náklady v roce 2021 se vyšplhaly na 336,19 Kč na 1 obyvatele. Naopak nejnižší náklady opět byly zaznamenány u obce Podhorní Újezd a Vojice, a to ve výši 104,25 Kč na 1 obyvatele.

Pro znázornění nákladů za tříděný odpad na jednoho obyvatele, konkrétně myšleno skleněné obaly, kam řadíme barevné či čiré sklo, byl zpracován Graf č. 14. Z tohoto grafu je patrný téměř každoroční nárůst nákladů. V některých případech se jedná pouze o nepatrná zvýšení (pozn. v řádu několika korun), některá jsou až v desítkách korun. Proměnlivé

hodnoty byly zaznamenány u obce Podhorní Újezd a Vojice, kdy v roce 2019 s porovnáním rokem předešlým došlo k poklesu nákladů o 1,65 Kč. Naopak o rok později se náklady zvýšily o 33,12 Kč. Následující rok se opět snížily na hodnotu 103,2 Kč na 1 obyvatele. Nejvyšší hodnoty na 1 obyvatele jsou vykazovány u obce Ostroměř za rok 2021, kdy náklady na 1 obyvatele byly vypočítány na hodnotu 145,19 Kč, což je například o 120,59 Kč více než má obec Sobčice a o 120,68 Kč než obec Sukorady.

Graf 14 - Náklady za tříděný odpad - sklo v Kč/1 obyvatele

Zdroj: Podklady od obcí.

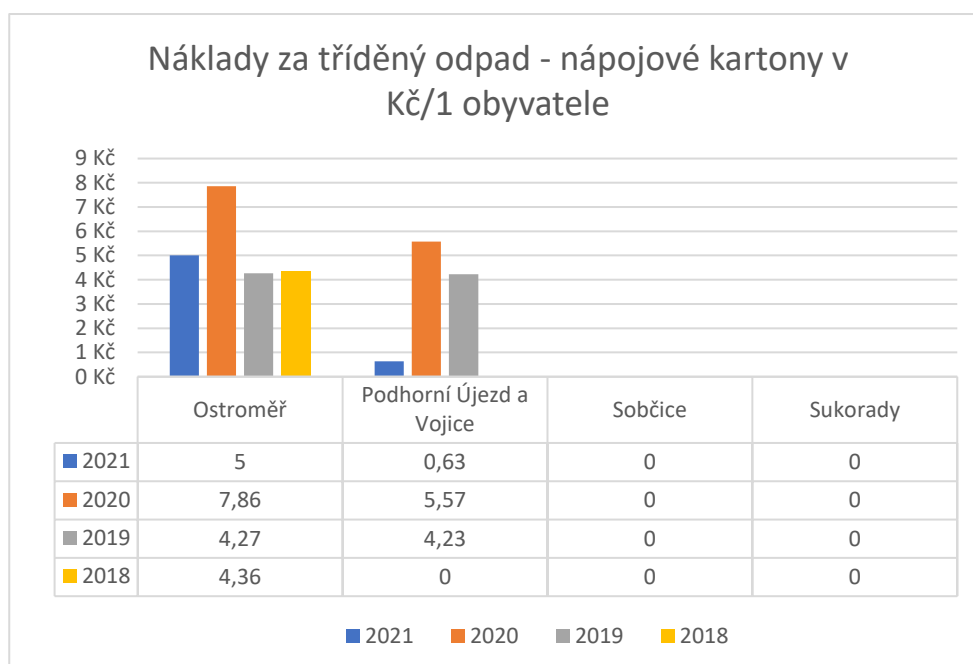
Vlastní zpracování

Obaly na nápoje mají různou podobu a tvar – číré sklenice na mléko či jogurt, zelené láhve na sekt či pivo a poté tu existuje pestrobarevný svět nápojových kartonů, do kterých je balena široká škála potravin s cílem zachování trvanlivosti jednotlivých výrobků. Nápojové kartony dělíme do dvou skupin, které se od sebe liší složením a skladbou vrstev. Mají však jeden společný prvek – jejich základ tvoří velmi kvalitní papír, a to více než

ze 70 %, proto je velmi důležité tento druh odpadu třídit.⁵⁰ Tímto aspektem se řídí i obce Mikroregionu Podchlumí.

Graf č. 15 zaznamenává náklady za tříděný odpad – nápojové kartony v českých korunách na jednoho obyvatele ve vybraných obcích. Nulové náklady byly vyčísleny u obce Sobčice a Sukorady, neboť tento druh odpadu není odkládán do oranžových sběrných nádob určených pro tento druh odpadu, ale je vhazován společně s plastovým odpadem do žlutého kontejneru. O této možnosti třídění jsou občané informováni prostřednictvím informační samolepky na kontejnerech, které nás instruuje, jak správně třídit tento druh odpadu. Jiný systém sběru nápojových kartonů je zaveden v obci Ostroměř a Podhorní Újezd a Vojice. V těchto obcích je zaveden pytlový systém. Občané odkládají tento odpad do pytlů přímo určených pro nápojové kartony. U obce Ostroměř náklady na 1 obyvatele za sledované období vycházejí v průměru na 5,37 Kč, u obce Podhorní Újezd a Vojice na 2,61 Kč.

Graf 15 - Náklady za tříděný odpad - nápojové kartony v Kč/ 1 obyvatele

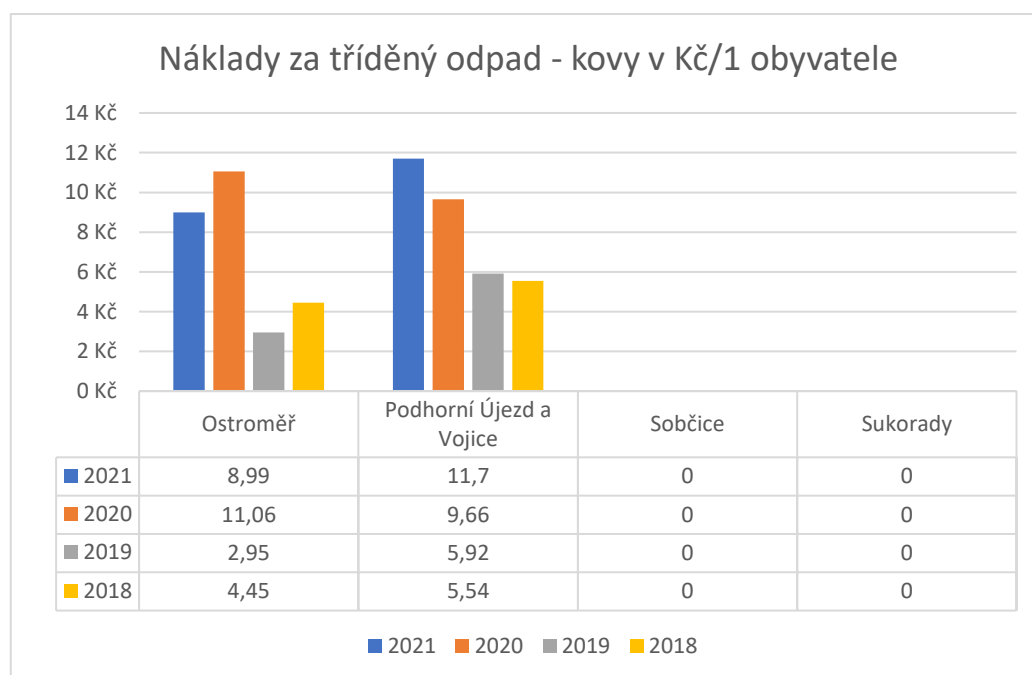
Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování

⁵⁰ SAMOSEBOU.cz. Nápojové kartony. In: *Třídte nápojové kartony nejen o svátcích! Proč a jak na to?* [online]. 10.11.2022. [vid. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2020/12/18/tridte-napojove-kartony-nejen-o-vanocich-proc-a-jak-na-to/>

Třídění kovů mohou obce řešit různými způsoby, a to prostřednictvím shromažďovacích míst, sběrných dvorů nebo využívání mobilních sběrů. Graf č. 16 zobrazuje náklady za tříděný odpad – kovy v českých korunách na jednoho obyvatele v obci Ostroměř a Podhorní Újezd a Vojice, kde svoz drobnějšího kovového odpadu, kam můžeme například zařadit plechovky, víčka, hřebíky, krabičky, alobal apod., zajišťuje svozová firma. Tento odpad je lidmi odkládán do kontejnerů, barvy šedivé, na vyhrazených místech v jednotlivých částech obce. Ve zbylých dvou obcích nedochází k porušování schválené Novely zákona o odpadech v roce 2015, je zde zaveden jiný způsob sběru této komodity. V obci Sobčice je umístěno sběrné hnízdo, kam lidé mohou drobný kovový odpad odkládat. V případě naplnění nádoby, je tento odpad zastupiteli obce odvezen do sběrného dvora v obci Ostroměř. O větší kovový odpad se postará místní organizace SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Sobčice formou vyhlášeného sběru železa. Stejný způsob sběru zajišťuje i dobrovolní hasiči v obci Sukorady.

Graf 16 - Náklady za tříděný odpad - kovy v Kč/1 obyvatele

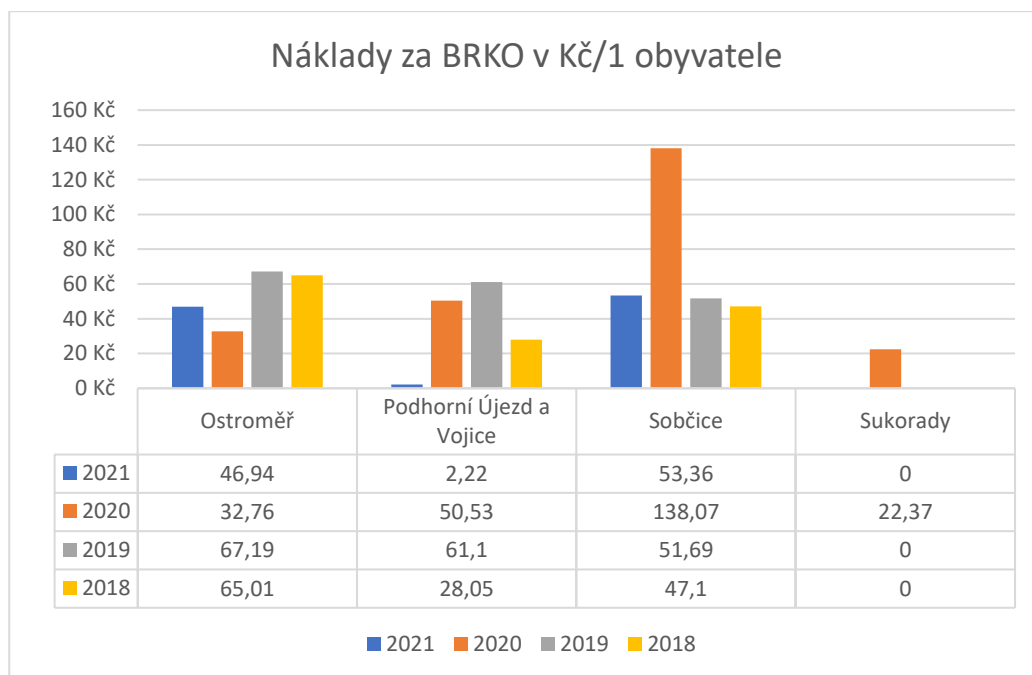

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

5.3.4 Biologicky rozložitelný komunální odpad

Graf 17 - Náklady za BRKO v Kč/1 obyvatele

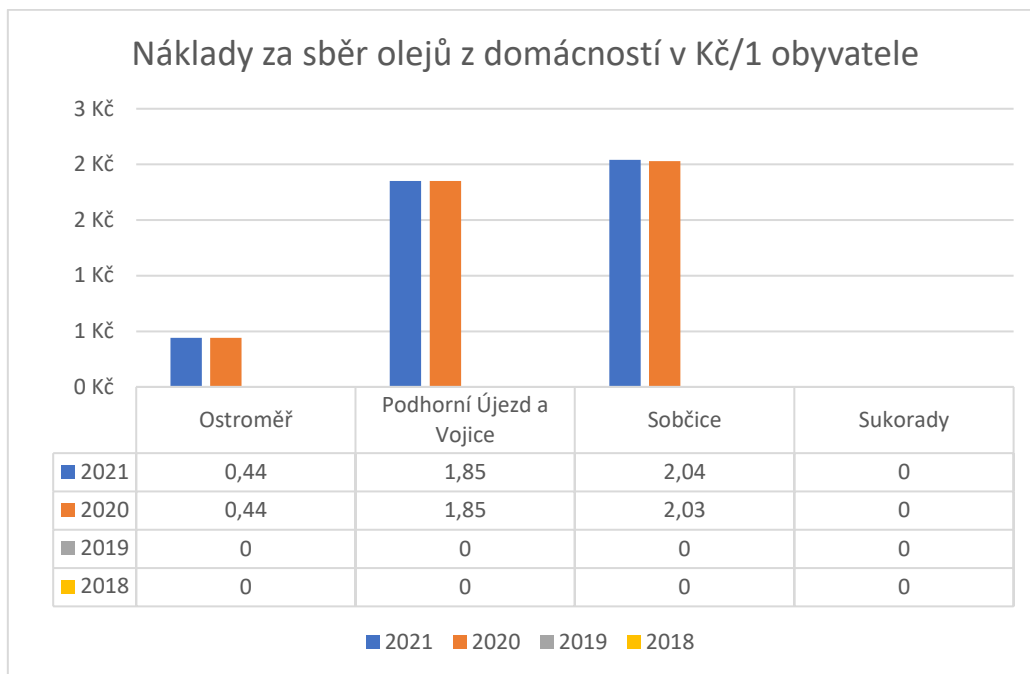
Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování.

Graf č. 17 zobrazuje náklady za biologicky rozložitelný komunální odpad v českých korunách na jednoho obyvatele vybraných obcí. Ve sledovaném období 2018-2021 můžeme u všech samosprávných celků sledovat velmi proměnlivé hodnoty. Například u obce Sukorady náklady za BRKO se objevily pouze v roce 2020, a to ve výši 22,37 Kč/1 obyv. U obce Sobčice v roce 2021 lze zaznamenat výrazný pokles nákladů, a to téměř o 84,71 Kč/1 obyv. Příčinou snížení nákladů za tento druh odpadu byla změna svozové firmy. Výše nákladů se přibližně vrátila na stejnou úroveň jako byla v roce 2019. V roce 2020 byl zaznamenán pokles u obce Ostroměř, avšak hned následující rok došlo opět ke zvýšení nákladů, a to na 46,94 Kč za 1 obyvatele. Jedná se o navýšení o 14,18 Kč na 1 obyv. Obec Podhorní Újezd a Vojice měla nevyšší náklady v roce 2020. Následující rok dochází k prudkému poklesu zapříčiněný změnou způsobu s nakládáním s bioodpadem. V současné době mohou obyvatelé této obce odkládat bioodpad na obecní pozemek k tomu určený. Obci tímto způsobem zanikají náklady za BRKO, který do roku 2020 zajišťovala svozová firma.

5.3.5 Oleje z domácností

Graf 18 - Náklady za sběr olejů z domácností v Kč/1 obyvatele

Zdroj: Podklady od obcí.

Vlastní zpracování

Graf č. 18 znázorňuje náklady za sběr olejů z domácností v českých korunách na jednoho obyvatele obcí Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady. V období 2018-2019 jsou u všech sledovaných samosprávných celků nulové hodnoty, neboť firma, zajišťující tento sběr, si žádné výdaje nefaktovala. Změna nastala až v roce 2020, kdy firma požádala obec Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice a Sobčice o kompenzování části nákladů spojených s likvidací odpadu, který je pravidelně lidmi odkládán do popelnice a nejedná se o olej z domácností. I po zpoplatnění této služby můžeme hovořit o korunových nákladech. U obce Ostroměř náklady za sběr olejů z domácností na jednoho obyvatele vycházejí na 0,44 Kč, u obce Podhorní Újezd a Vojice na 1,85 Kč a u obce Sobčice na 2,04 Kč. U obce Sukorady svoz olejů z domácností zajišťuje svozová firma formou individuálního sběru při svozu směsného komunálního odpadu, proto jsou náklady vyčísleny hodnotou 0 Kč, neboť jsou zahrnuty do celkových výdajů SKO.

5.4 Vyhodnocení systému OH a výběru poplatků za SKO včetně návrhu změn v těchto oblastech

V této kapitole diplomové práce dojde ke komparaci odpadového hospodářství vybraných obcí Mikroregionu Podchlumí, konečnému zhodnocení včetně analýzy nastavení místních poplatků za SKO. Budou vyspecifikovány návrhy na změnu systému sběru a třídění komunálního odpadu pro nadcházející čtyřleté funkční období 2022-2026 obce Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady.

Z provedených analýz v rámci šetření v oblasti odpadového hospodářství vyvstalo několik velmi důležitých bodů, kterým je třeba věnovat pozornost. Právě tyto body se staly podkladem pro následující návrhy a doporučení, které jsou dále rozepsány. Realizace těchto navržených změn do zavedených systémů odpadového hospodářství obcí Mikroregionu Podchlumí by zajistila jejich zkvalitnění a zlepšení. Všechny doporučené návrhy mají jediný cíl, a to snižovat objem produkce směsného komunálního odpadu v jednotlivých katastrálních území analyzovaných obcí a v návaznosti na to, krůček po krůčku zvyšovat podíl separovaného odpadu. To je hlavní směr územně samosprávných celků k postupnému naplňování stanovených cílů v dokumentu Plán odpadového hospodářství České republiky s vazbou na EU. Neméně důležitou věcí je nastavení takových mechanismů místních poplatků, aby byly přijatelné jak pro správce poplatku, tak i pro samotného poplatníka.

5.4.1 Vyhodnocení obce Ostroměř

Počet obyvatel je jeden z mnohých faktorů, který může ovlivnit příjmovou stránku obecních rozpočtů. Obec Ostroměř, s průměrným počtem obyvatel okolo 1 353 za rok, řadíme mezi největší obec, která byla v rámci této diplomové práce analyzována. Tomu odpovídá i její roční rozpočet, který byl v roce 2022 sestaven na příjmové i výdajové straně ve výši 25,864 mil. Kč, což je přibližně o 3 mil. Kč více, než v roce 2021. Tato obec vynaloží na oblast odpadové hospodářství 7,85 % svého rozpočtu, což odpovídalo částce 1,790 mil Kč v roce 2021. Jednalo se o druhou nejvyšší položku ve schváleném rozpočtu roku 2021 této obce. Tento územně samosprávný celek, jako jediný z analyzovaných obcí, nemá pro své katastrální území vydanou obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Dne 26.8.2020 usnesením č. 4/2020 Zastupitelstvo obce Ostroměř schválilo vydání OZV č. 1/2020, o stanovení místního

koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí. Koeficient byl stanoven ve výši 2, kterým se násobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných stav nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich souhrny, s výjimkou pozemků uvedených v § 5 odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí. To znamená, že obec Ostroměř díky zavedení této OZV vybere na dani z nemovitých věcí dostatek finančních prostředků, které bez jakýkoliv obav pokryjí veškeré výdaje vzniklé v oblasti odpadového hospodářství. V roce 2021 díky této dani obec navýšila svůj rozpočet o částku 2,8 mil Kč, což je téměř o 1 mil. Kč více než v roce předešlém. Odečteme-li skutečně vynaložené finanční prostředky za OH zjistíme, že obci zbývá 1 mil. Kč, kterým může financovat zkvalitnění služeb v rámci odpadového hospodářství na svém území. Z rozhovoru, který byl veden se starostou této obce, vyplynul jeden zásadní problém spočívající v rychlosti naplnění kontejnerů na tříděný odpad. Tím dochází k odkládání zbylého odpadu na zem, což způsobuje velké rozhořčení u lidí, kteří bydlí v těsné blízkosti těchto sběrných hnízd. Tento „nešvar“ způsobuje nemalé problémy také u svozové firmy, která provede svoz odpadů, který je odložen pouze v kontejnerech k tomu určených. Odpad, který je volně pohozen kolem popelnic, musí následně uklidnit pracovníci na údržbu zeleně, což stojí peníze a čas, který by mohli věnovat jiné činnosti. Této obci bych doporučila zvýšit frekvenci vývozu tříděného odpadu z 1 x 14 dní na frekvenci 1 x týdně. Tím dojde k úbytku stížností ze strany místních občanů a veřejná prostranství budou opět čistá bez odpadků.

5.4.2 Vyhodnocení obce Podhorní Újezd a Vojice

Druhá největší obec, která byla v rámci této diplomové práce analyzována, je obec Podhorní Újezd a Vojice s průměrným počtem obyvatel kolem 649 za rok. Její rozpočet v roce 2021 na straně příjmů činil 11,337 mil. Kč a na straně výdajů 9,478 mil. Kč. Financování činilo -1,858 mil. Kč. Obec Podhorní Újezd a Vojice vynaloží ze svého rozpočtu na oblast odpadového hospodářství 9,1 %, což odpovídá částce 861 tis. Kč. Po odečtení příjmů obce z poplatků od občanů a příjmů z odměn od EKO-KOMU vyplývá, že obec na odpadové hospodářství doplácí ze svého rozpočtu 406 835,50 Kč. Z analýzy dále lze vyčíst, že produkce nákladů v tunách za směsný komunální odpad a objemný odpad se rok od roku navyšuje. Opačný efekt nastal u položek plastové a skleněné obaly. Vytríděné množství těchto komodit oproti roku předešlém klesl. Přesto obec v roce 2021 zaznamenala nejvyšší odměnu za separovaný odpad od společnosti EKO-KOM, a to ve výši

109 436,50 Kč, což je o 17 147,50 Kč více než v roce 2020. Z analýzy dále vyplynulo, že ne všichni občané přijali změnu týkající se odkládání bioodpadu. Obec přešla na komunitní kompostování, které sice snížilo náklady o více než 95,60 %, ale ukázalo se, že tento způsob odkládání bioodpadu nevyužívají místní občané tak často, jak bylo zvykem v předešlých letech. Je to způsobeno novým určením místa, kde je možné odkládat rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad. Pozemek se nachází v blízkosti lesa na okraji obce, což mnohé lidi, zvláště starší obyvatele, odrazuje. Byli zvyklí na kontejner, který byl umístěn v intravilánu obce. Vzdálenost k tomuto kontejneru byla zanedbatelná, a proto tento způsob odkládání bioodpadu byl občany velmi využíván.

Této obci bych doporučila realizaci následujících opatření. V první řadě bych provedla na základě dotazníkového šetření u všech domácností v obci průzkum zájmu o domácí kompostování, které by bylo zajištěno nákupem kompostérů, který by zaručovaly ekonomickou i ekologickou únosnost jeho likvidace. Aby nákupem kompostérů nebyla zatížena výdajová strana obecního rozpočtu, využila bych *Operačního programu Životní prostředí (4. výzva)*, ze kterého je možné získat 70 % dotaci (pozn. v případě pořízení kompostérů obsahujících recyklát až 85 % dotaci). Příjem žádostí probíhá od 7.9.2022 do 31.12.2023 a min. dotace činí 500 tis. Kč. Další doporučení směřuje k navýšení poplatku vztahující se na poplatníka, a to z 500 Kč na 850 Kč. Jedná se o stejnou výši poplatku, jakou má obec Sukorady. Ta jde cestou nulových nákladů za odpadové hospodářství. To znamená, že veškeré náklady za odpadové hospodářství jsou rozpočítány na 1 obyvatele a tuto částku vybírají od občanů v následujícím roce. Obec Podhorní Újezd a Vojice po navýšení tohoto poplatku sice nepokryje veškeré náklady vzniklé v rámci odpadového hospodářství, ale sníží vzniklý rozdíl. Jsem toho názoru, že by se lidé měli ve větší míře podílet na úhradě nákladů za odpad, který si sami vyprodukují, neboť obci vznikají i další nemalé výdaje například v oblasti školství, z činnosti místní správy, územního rozvoje nebo údržby obecních budov a majetku, které musí hradit ze svého rozpočtu. Do jisté míry to bude pro místní obyvatelstvo znamenat určitou motivaci pro to, aby zkvalitnili systém třídění odpadů ve své domácnosti a odkládali do popelnice na SKO pouze odpad k tomu určený. Mezi má další doporučení, která by mohla vést ke snížení výdajové stránky rozpočtu za KO, patří propočet neboli kalkulace nákladů vznikajících za jeho vývoz. Náklady jsou odvozeny od velikosti (pozn. objemu) využívané nádoby na odpad. Zde bych využila svých znalostí, které jsem získala s vedením obce Sobčice, a zrušila bych v obci Podhorní Újezd a Vojice popelnice o objemu 60 l a 80 l. K tomuto úkonu v roce 2022 došla i obec Sobčice, neboť za tyto dva

druhy popelnic doplácela nemalé finanční prostředky. Protože v obou obcích zajišťuje svoz SKO stejná svozová firma, je tato varianta řešení reálná. Jako náhradu za zrušení popelnice o objemu 60 l a 80 l bych rozšířila četnost svozu o variantu 1 x za měsíc, nebo bych místním občanům nabídla pytlový systém.

5.4.3 Vyhodnocení obce Sobčice

Třetí v pořadí byla obec Sobčice s průměrným počtem obyvatel kolem 294 za rok, která byla analyzována z pohledu nastavení místních poplatků za komunální odpad tak i samotného systému odpadového hospodářství. V roce 2021 její rozpočet na straně příjmů činil 3,914 mil. Kč a na straně výdajů 6,810 mil. Kč. Financování činilo 2,896 mil. Kč. Obec Sobčice vynaložila ze svého rozpočtu na oblast odpadového hospodářství v roce 2021 7,9 %, což odpovídá částce ve výši 309 672 Kč. Po odečtení příjmů obce z poplatků od občanů a příjmů z odměn od společnosti EKO-KOM vyplývá, že obec Sobčice na odpadové hospodářství doplatila ze svého rozpočtu 132 972 Kč. Velmi pozitivní výsledky se objevily v produkci nákladů v tunách u položky směsný komunální odpad, kde hodnoty v roce 2021 oproti roku 2020 klesly o téměř 2,1 tuny. Prvenství tato obec získala v třídění biologicky rozložitelného komunálního odpadu, jehož hodnoty dosáhly 56,5 tuny v roce 2021. V obci je biologický odpad odkládán na jednom místě k tomu určeném, a ne pro všechny obyvatele této obce je tato varianta schůdná. Proto, stejně jako u obce Podhorní Újezd a Vojice, navrhuji provést dotazníkové šetření, prostřednictvím kterého by byl zmapován zájem na pořízení domácích kompostérů. V případě zájmu ze strany místních občanů, by bylo možné získat finanční prostředky na jejich pořízení z *Operačního programu Životní prostředí*. Pevně věřím, že zájem u lidí by byl značný, neboť domácím kompostováním by získali kvalitní a zejména čisté přírodní a 100% ekologické hnojivo pro své rostliny, stromy a zahrádku. Podíváme-li se na výsledky analýzy za sběr separovaného komunálního odpadu, zjistíme, že hodnoty v roce 2021 oproti roku minulém klesly. Obec se potýká se špatnými návyky místních obyvatel v třídění zmiňovaného odpadu. Přes opakovaná upozornění, formou hlášení v místním rozhlase či uveřejněním článku v místním zpravodaji, nedochází před vhozením odpadu do kontejneru k jeho sešlápnutí, proto se nevyveze tolik odpadu, kolik by se vyvézt mohlo. Podobně jako u obce Ostroměř dochází k odkládání odpadu na zem přímo vedle kontejnerů. V roce 2022 tato obec přemýšlela nad otázkou zavedení služby *door-to-door*. Tento princip sběru odpadů spočívá v tom, že občané mají nádoby na třídění

u svého domu. Třídění odpadu tak začíná přímo v domácnostech. S blížícími se podzimními volbami toto téma zůstalo pouhým návrhem, který se nedotáhl do fáze samotné realizace. Doporučuji se k tomuto tématu vrátit a zaměřit se na zmapování trhu, přesněji firem, které by mohly tuto službu v obci zajišťovat a v jakém finančním rozsahu. Získáním těchto údajů si poté obec dokáže spočítat, zdali se vyplatí tuto službu v obci zavést či nikoliv. Proto, aby byl přechod na tento systém u občanů co nejlépe pochopen a přijat, je třeba využít všech dostupných informací pro cílenou kampaň. Obec má k dispozici několik efektivních nástrojů, které lze využít. Patří sem například obecní zpravodaj, obecní web či Facebook, mobilní rozhlas či místní vývěsky. Pořízení sběrných nádob do každé domácnosti by mohla řešit dotací, kterou lze získat z *Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje, Účel 4 – Nakládání s odpady*, z něhož budou podporovány tyto aktivity: předcházení vzniku odpadů, snižování měrné produkce odpadů zvýšením účinnosti odděleného sběru a materiálového využití odpadů apod.

Sazbu ve výši 0,80 Kč za 1 litr, která byla stanovena v rámci Obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, jehož základem je kapacita, bych ponechala beze změny. Na maximální sazbu 1 Kč za 1 litr bych prozatím nepřecházela.

5.4.4 Vyhodnocení obce Sukorady

Mezi nejmenší obce, které byly v rámci této diplomové práce analyzovány, patří beze sporu obec Sukorady s průměrným počtem obyvatel kolem 2019 za rok. V roce 2021 její rozpočet na straně příjmů činil 2,938 mil. Kč a na straně výdajů 2,731 mil. Kč. Financování činilo 0,207 mil. Kč. Tato obec v roce 2021 vynaložila ze svého rozpočtu na oblast odpadového hospodářství 9,02 %, což odpovídá částce ve výši 246 336 Kč. Velmi alarmující výsledky se objevily v produkci nákladů v tunách u položky směsný komunální odpad, která v roce 2021 dosáhla hodnoty 79,20 tun, což je v přepočtu 347,37 kg/1 obyv. (pozn. v této položce jsou zahrnuty i hodnoty za objemný odpad). Porovnáme-li to s ostatními analyzovanými obcemi, dospějeme k závěru, že hodnota obce Sukorady je téměř o 178,38 % větší než má obec Ostroměř, o 140,06 % než má obec Podhorní Újezd a Vojice a o 233,68 % než má obec Sobčice. Data byla čerpána z Hlášení o produkci a nakládání s odpady za vykazovaný rok. V přepočtu na 1 kg to vychází takto: 1,3 Kč/1 kg u obce Sukorady, 3,5 Kč/1 kg u obce Sobčice, 3,9 Kč/1 kg u obce Podhorní Újezd a Vojice a

4,8 Kč/1 kg u obce Ostroměř. Přestože náklady za 1 kg vycházejí na 1,30 Kč, není to důvod k oslavě, nýbrž k velkému zamyšlení, jak snížit hodnotu směsného komunálního odpadu a dosáhnout hodnoty 120 kg SKO na obyvatele v roce 2029, kterou nám určila legislativa České republiky.

Je několik možností, jak této hodnoty dosáhnout. Prvním navrhovaným řešením je vážení směsného komunálního odpadu. Tímto způsobem obec Sukorady získá potřebná data o každé nemovitosti v obci, která může dále analyzovat a na základě těchto dat postupně zavádět další opatření vedoucí ke snižování SKO. Druhým navrhovaným řešením je zavedení systému door-to-door, či pytlový systém na tříděný odpad. Podobně jako u obce Sobčice se počítá s využitím dotace na pořízení kontejnerů na tříděný odpad z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje či jiného dotačního programu. Poplatek vztahující se na poplatníka, který byl stanoven na 850 Kč, bych nenařušovala, neboť takto nastavená výše poplatku pokryje náklady související se SKO v této obci.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě analýzy vyhodnotit náklady na systém sběru a třídění komunálního odpadu a nastavení místních poplatků za tento odpad ve vybraných obcích Mikroregionu Podchlumí, a to konkrétně v obci Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady, a navrhnout možná opatření vedoucích ke snížení vzniklých nákladů. Při získávání informací nezbytných pro zpracování této diplomové práce byla prostudována nejen odborná literatura, která tvoří teoretický a metodický rámec k odpadovému hospodářství, ale díky osobní angažovanosti – jako neuvolněná starostka v obci Sobčice v letech 2019-2022 a zároveň zaměstnanec Mikroregionu Podchlumí, byly čerpány informace, jež by měly reflektovat aktuálnost podkladů pro tuto práci.

První část této práce se zabývala uceleným pohledem na odpadové hospodářství z hlediska historického vývoje, dále na propojenost odpadového prostředí se životním prostředím, státní politikou a v neposlední řadě také vazbou na veřejnou správu, konkrétně na územní samosprávné celky.

Druhá polovina práce – analytická část byla rozdělena do několika okruhů. V úvodu je popsána základní charakteristika vybraných obcí spadajících do Mikroregionu Podchlumí. V další části jsou rozklíčovány příjmy a výdaje ze systému odpadového hospodářství a větší část tohoto oddílu je věnována analýze odpadového hospodářství. Pro zpracování analytických dat bylo určeno období od roku 2018 do roku 2021, což reflektuje jedno čtyřleté funkční období na obci. Z provedených analýz vyvstalo několik velmi důležitých bodů, kterým byla v závěru věnována pozornost. Byly vyspecifikovány návrhy na změnu systému sběru a třídění komunálního odpadu v obci Ostroměř, Podhorní Újezd a Vojice, Sobčice a Sukorady, s jediným cílem, a to snižovat objem produkce směsného komunálního odpadu a zvyšovat podíl separovaného odpadu.

Téma odpadové hospodářství je velmi rozsáhlé a zasahuje téměř do všech odvětví hospodářské činnosti. Je proto velmi obtížné nastavit takový systém třídění KO a vybírání poplatků za komunální odpad, který by vyhovoval všem. Nicméně existuje několik efektivních nástrojů, které dopomohou dosáhnout lepších výsledků ve třídění komunálního odpadu. Obce Mikroregionu Podchlumí by neměly zapomínat na pravidelnou osvětu v oblasti odpadového hospodářství, například pořádáním pravidelných školení či seminářů pro obyvatele, která je budou informovat o OH a zvýší jejich zájem o třídění odpadu. Velký

potenciál je spatřován v dětech, jejich entusiasmus pro věc by mohl přecházet na členy jejich rodin a pojmout třídění zábavnou formou.

Planeta Země je jen jedna a je na nás, jaké podmínky tu budou připraveny pro žití další generace. Každý kus správně vytríděného odpadu se počítá!

7 Seznam použitých zdrojů

BILLIOUD, Jean-Michel. *Chraňme naši PLANETU – Encyklopedie ochrany životního prostředí*. Praha: Knižní klub, vyd. 1, 2009. ISBN 978-80-242-2532-6.

Circular Economy: Global Perspective, edited by Sadhan Kumar Ghosh, Springer Singapore Pte. Limited, 2019. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=5970577>

ČERNOCKÁ, Veronika, BASSLEROVÁ, Barbora, INWUORT, Vít, KOHOUT, Ondřej, KROUPOVÁ, Kristýna, LEBEDENKO, Viktoria, MÜLLER, STRÁNSKÁ, Štěpánka a VÍTKOVÁ, Tereza. Sedm způsobů, jak ničíme životní prostředí. In: *Přírodovědci* [online]. 02.07.2022 [vid. 24.11.2014]. ISSN 1805-5591. Dostupné z: <https://www.prirodovedci.cz/biolog/clanky/sedm-zpusobu-jak-nicime-zivotni-prostredi>

ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě. In: *Zákony pro lidi. Sbírka zákonů* [online]. 20.07.2022. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412/zneni-20220101#p33_p33-1

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211-1244.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích /obecní zřízení). In: *Zákony pro lidi. Sbírka zákonů* [online]. 20.07.2022. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211-1244. Dostupné z: [238/1991 Sb. Zákon o odpadech](#)

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. ISSN 1211-1244.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*. ISSN 1211-1244.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2022. [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165603907/1300722203.pdf/de05fcca-74d5-40b6-bfa0-6a9825cfe369?version=1.1>

ČMEJREK, Jaroslav, ČOPÍK Jan. *Veřejná správa*. 1. vydání, 2016. [online]. 15.07.2022. Dostupné z: [Veřejná správa | Faculty of Economics, University of South Bohemia in České Budějovice \(jcu.cz\)](#)

Dotace z OPŽP, Operační program životní prostředí 2014-2020. In: *Jaké jsou povinnosti a možnosti obce při nakládání s bioodpadem? Využijte dotace z OPŽP!* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://www.opzp2014-2020.cz/clanek/jake-jsou-povinnosti-a-moznosti-obce-pri-nakladani-s-bioodpadem>

EKO-KOM. In: *O společnosti a systému EKO-KOM* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-spolecnosti-a-systemu/>
JOUHARA, H. et al. Municipal waste management systems for domestic use. *Energy*, vol. 139, 2017. pp. 485-506. DOI: 10.1016/j.energy.2017.07.162.

KOCHÁNKOVÁ, Jitka. Odpady v historii lidstva. In: *Praha 22* [online]. 12.05.2022 [vid. 2021-01-21]. Dostupné z: <https://www.praha22.cz/mestska-cast/zivotni-prostredi-a-doprava/odpady/komunalni-odpad/odpady-v-historii-lidstva-336cs.html>

KOUDELKA, Zdeněk, PRŮCHA, Petr, ZWYRTEK HAMPLOVÁ, Jana. Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-335-3.

KUBÁTOVÁ, Květa. 2015. Daňová teorie a politika. 7., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-165-3.

KURAŠ, Mečislav, DIRNER Vojtech. Modul 6: Odpadové hospodářství. In: *Hornicko geologická fakulta: výukový program: Environmentální vzdělávání* [online]. 02.07.2022. Dostupné z: <https://www.hgf.vsb.cz/export/sites/hgf/546/.content/galerie-souboru/Studijni-materialy/EV-modul6.pdf>

OPADOVÉ FÓRUM: Odborný měsíčník o všem, co souvisí s odpady [online]. Praha: České ekologické manažerské centrum. 02.07.2022. [vid. 2005-02-07]. ISSN 1212-7779. Dostupné z: <http://www.odpadoveforum.cz/cz/stranka/archiv/rocnik-2005/3-2005/158/>

OBEC OSTROMĚŘ. In: *Oficiální stránky obce Ostroměř: Místní vyhlášky* [online]. 25-08-2022. Dostupné z: <https://www.ostromer.cz/urad/mistni-vyhlasky/?kshow=11>

MIKROREGION PODCHLUMÍ, POUR, Martin a ŠVŮGEROVÁ, Kristýna. *DROBNÉ PAMÁTKY Podchlumí*. 2010. Rejman Fine Arts s.r.o. vydáno nákladem 2000 ks.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Odpadové hospodářství* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Plán odpadového hospodářství ČR 2015-2024*. In: *Databáze strategií – portál strategických dokumentů v ČR* [online]. 02.07.2022 [vid. 2014-10-01]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-cr-2015-2024>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 (1. Aktualizace 2021)*. [online]. 02.07.2022. [vid. 2014-10-01]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/strategicke_dokumenty_v_gesci_prehled

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. Vláda schválila aktualizaci Plánu odpadového hospodářství [online]. 02.07.2022 [vid. 2022-05-11]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_20220511-Vlada-schvalila-aktualizaci-Planu-odpadoveho%20hospodarstvi

MOLDAN, Bedřich. *Podmaněná Planeta*, Karolinum Press, 2015. *ProQuest Ebook Central*. Dostupné z: <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=4395932>.

Nový zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech: účinnost – 1. ledna 2021. Praha: Verlag Dashöfer, [2021]. Edice AZ – aktuální úplná znění. ISBN 978-80-7635-056-4.

ORGANIZACE VEŘEJNĚ PRÁVY V ČR, [online]. 15.07.2022. Dostupné z: [Organizace veřejné správy v ČR. Státní správa - PDF Stažení zdarma \(docplayer.cz\)](https://www.docplayer.cz/1044614-Organizace-verejne-spravy-v-CR-Statni-sprava-PDF-Stazeni-zdarma)

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, SEDLÁČKOVÁ Olga. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha 7: GRADA Publicshing, 2009. ISBN 978-90-247-2789-9.

RATHOURE, A.K. *Zero Waste: Management Practices for Environmental Sustainability* [e-kniha]. 1st ed. CRC Press, 2019. 05.07.2022. ISBN 978-0-42905-924-7. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.1201/9780429059247/zero-waste-ashok-rathoure>

RESPONO. In: *RESPONO, děláme svět čistější. Nebezpečný odpad* [online]. 28.10.2022. Dostupné z: <https://www.respono.cz/pro-obcany/nebezpecny-odpad/>

SAMOSEBOU.cz. *Nápojové kartony*. In: *Tříd'te nápojové kartony nejen o svátcích! Proč a jak na to?* [online]. 10.11.2022. [vid. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2020/12/18/tridte-napojove-kartony-nijen-o-vanocich-proc-a-jak-na-to/>

SAMOSEBOU.cz, In: *Třídění odpadu*. [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/trideni-odpadu/>

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY. *Rok v obci*. In: *Rukověť starosty. 5.1. Obecně o veřejných financích*. [online]. 05.08.2022. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/60-obecne-o-verejnych-financich/>

STAHEL, Walter R.. *The Circular Economy : A User's Guide*, Taylor & Francis Group, 2019. *ProQuest Ebook Central*. Dostupné z: [Databáze ProQuest Ebook Central - Reader \(czu.cz\)](https://www.proquest.com/ebooks/reader/docview/2384444400)

STEO. Historie 19. století – mezník pro odpady. In: *Odpad je energie* [online]. 12.05.2022. Copyright ©2022 STEO. Dostupné z: <http://www.odpadjeenergie.cz/historie/19-stoleti-meznik-pro-odpady>

ŠURÁŇOVÁ Kristýna. Žádný odpad? Aneb v čem skutečně tkví kouzlo zero waste. In: *Zero Wejst* [online]. 05.07.2022 [vid. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.zerowejst.cz/blog/zero-waste-zadny-odpad-v-cem-tkvi-kouzlo/>

TAČR. *Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů do výuky pro jednotlivé stupně škol a mimoškolní výchovu*. In: *Recyklohraní aneb uklidme si svět*. 2016. 12.05.2022. Dostupné z <https://www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/category/10>

TESAŘ, Jan. Sanace ekologických zátěží jsou nákladné, ale nutné. In: *ASB* 12.05.2022 [vid. 2013-11-26]. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/architektura/historicke-stavby/sanace-ekologickych-zatezi-jsou-nakladne-ale-nutne>

TÓTHOVÁ, Dominika, et al. *Nástroje pro přechod na oběhové hospodářství: Informační, motivační a dobrovolné nástroje pro obce a občany*, Masaryk University, 2020. *ProQuest Ebook Central*. Dostupné z: <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=691358>

TUHÁČEK Miloš, JELÍNKOVÁ Jitka a kolektiv. *Právo životního prostředí. Praktický průvodce* [online]. 15.07.2022. © GRADA Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-9979-7. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Pr%C3%A1vo_%C5%BEivotn%C3%ADho_prost%C5%99ed%C3%AD/OSDLCgAAQBAJ?hl=cs&gbpv=1&printsec=frontcover

ÚSTAV FYZIKÁLNÍ CHEMIE. In: *Old.vscht.cz* [online]. 15.07.2022. Dostupné z: <https://old.vscht.cz/uchop/udalosti/skripta/1ZOZP/odpady/skladkovani.htm>

VRBOVÁ, Martina. Moderní obec. In: *Odpady v obcích: Rozdíly mezi náklady a příjmy jsou obrovské* [online]. 25.08.2022. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/odpady-v-obcich-rozdily-mezí-naklady-a-prijmy-jsou-obrovske/>

Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech: účinnost – 1.1.2021. Praha: Verlag Dashöfer. [2021]. Edice AZ - aktuální úplná znění. ISBN 978-80-7635-056-4.

Zpravodajství Evropský parlament. Nakládání s odpadem v EU: fakta a čísla (infografika). In: *Evropský parlament* [online]. 02.07.2022 [vid. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20180328STO00751/nakladani-s-odpadem-v-eu-fakta-a-cisla-infografika>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Hierarchie nakládání s odpady	15
Obrázek 2 Přehled opatření.....	21
Obrázek 3 - Celorepublikové cíle	23
Obrázek 4 - Cíle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech	24
Obrázek 5 - Porovnání vývoje ekonomických systémů od lineární ekonomiky po cirkulární ekonomiku.....	25
Obrázek 6 - Úrovně plánu odpadového hospodářství.....	28
Obrázek 7- Schéma veřejné správy v ČR	29
Obrázek 8- Schéma příjmů obecního rozpočtu.....	32
Obrázek 9- Schéma výdajů obecního rozpočtu.....	33
Obrázek 10 - Mapa území Mikroregionu Podchlumí	35
Obrázek 11 - Komunální odpad vyprodukovaný v letech 2006 - 2021	59

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1- Stav a cíle OH v indikátorech OH v jednotlivých SPŽP.....	22
Tabulka 2- Charakteristika obcí – základní informace.....	35
Tabulka 3- Rozpočty obcí 2018-2022	36
Tabulka 4- Charakteristika obce – odpadové hospodářství	37
Tabulka 5- Plánované výdaje obcí za OH	41
Tabulka 6- Skutečné výdaje obcí za OH	42
Tabulka 7- Náklady za komunální odpad obcí	42
Tabulka 8- Náklady odpadů obce Ostroměř	44
Tabulka 9- Produkce odpadů obce Ostroměř	44
Tabulka 10- Náklady odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice	45
Tabulka 11- Produkce odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice.....	45
Tabulka 12- Náklady odpadů obce Sobčice	46
Tabulka 13- Produkce odpadů obce Sobčice.....	46
Tabulka 14- Náklady odpadů obce Sukorady.....	47
Tabulka 15- Produkce odpadů obce Sukorady	47
Tabulka 16- Forma zajištění bioodpadu v obcích.....	48
Tabulka 17- Náklady za BRKO.....	49
Tabulka 18- Náklady za sběr olejů z domácností.....	50
Tabulka 19- Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Ostroměř.....	51
Tabulka 20- Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Podhorní Újezd a Vojice.....	51
Tabulka 21- Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Sobčice	52
Tabulka 22- Náklady za sběr nebezpečných a objemných odpadů obce Sukorady	52
Tabulka 23- Náklady za littering	53
Tabulka 24- Počet obyvatel v obcích k 1.1. daného roku.....	54
Tabulka 25 - Výše odměny v Kč/1 obyvatele.....	55
Tabulka 26 - Výše odměny v Kč/1 tunu	56
Tabulka 27- Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Ostroměř	60
Tabulka 28 - Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Podhorní Újezd a Vojice.....	61
Tabulka 29 - Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Sobčice.....	62
Tabulka 30 - Celková produkce odpadů v kg/1 obyv. obce Sukorady.....	63

8.3 Seznam grafů

Graf 1 - Historie legislativy – zákonů o odpadech v ČR	27
Graf 2 - Rozpočtové příjmy obcí v letech 2018-2022	38
Graf 3 - Příjmy obcí z poplatků za odpadové hospodářství od občanů dle schválené OZV	39
Graf 4 - Přehled odměn od EKO-KOMu za tříděný odpad v období 2018-2021	40
Graf 5 - Rozpočtové výdaje obcí v letech 2018-2020	41
Graf 6 - Celková produkce komunálních odpadů v ČR za období 2010-21	43
Graf 7 - Rozpočtové příjmy obcí v Kč/1 obyvatele	55
Graf 8 - Náklady za KO v Kč/1 obyv. obcí MP	57
Graf 9 - Vývoj nákladů za KO v Kč/1 obyv. v ČR	58
Graf 10 - Celková produkce KO v kg na 1 obyv. v ČR	59
Graf 12 - Náklady za tříděný odpad - papír v Kč/1 obyvatele	65
Graf 13 - Náklady za tříděný odpad - plast v Kč/ 1 obyvatele	66
Graf 14 - Náklady za tříděný odpad - sklo v Kč/1 obyvatele	67
Graf 15 - Náklady za tříděný odpad - nápojové kartony v Kč/ 1 obyvatele	68
Graf 16 - Náklady za tříděný odpad - kovy v Kč/ 1 obyvatele	69
Graf 17 - Náklady za BRKO v Kč/1 obyvatele	70
Graf 18 - Náklady za sběr olejů z domácností v Kč/1 obyvatele	71

8.4 Seznam použitých zkratk

BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KO	Komunální odpad
MP	Mikroregion Podchlumí
OH	Odpadové hospodářství
ORP	Obce s rozšířenou působností
OZV	Obecně závazná vyhláška
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
OBEC POÚ	Obec s pověřeným obecním úřadem
SKO	Směsný komunální odpad
SPŽP	Státní politika životního prostředí
ÚSC	Územně samosprávný celek